

ELŐFIZETÉS

KELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
 Első sorban petis sor egyszer 20 fillér.
 minden következőnél 16 fillér.
 Bélyegdíj külön 60 fillér.
 Nyitási díj 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Péntek, márczius 2.

Mai számunk főbb közleményei:

- Veszélyeztetés: Hiu fenyegetődzések.**
- A képviselőház ülése.**
- Az angolok felmentették Ladysmithet.**
- Aradmegye közgyűlése.**
- A néppárt bomlása.**
- Öngyilkosság az igazságügyi palotában.**
- Százeserforintos sikkasztással vádolt ügyvéd**
- Jankovich István öngyilkossága.**
- Botrány egy arisztokrata bálon.**
- Megőrült közjegyző.**
- Gyilkosság szerelemfáltásból.**
- Hamisjátékos és a rendőrség.**
- Tárcza: Mariette haja.** Irta: Montet József.
- Regény-Csarnok: A milliemos büntetés.** Irta: M. E. Braddon.

Hiu fenyegetődzések.

Arad, márczius 1.

A feketébb árnyalatu agráriusok közlönyében, mely eddig a kormánypartiságának tulzott dokumentálásával tette magát tőle telhetőleg föltünővé, egy furcsa fenyegetődző cikkely jelent meg, a mely Széll miniszterelnököt formálisan megfenyegeti azzal, hogy az esetben, ha a kormányelnök hamarosan nem nyújt garanciákat a nemzeti párt programjának végrehajtása iránt, akkor ez a párt majd tudni fogja, hogy mi az ő kötelessége és ahhoz képest fog cselekedni. Mert — úgy mond a nevezett ujság — a volt nemzeti párt az egybeolvadás alkalmával kijelentette, hogy azért lép az új kormány táborába, mert ez az ő programjukhoz hozzájárult. Midőn tehát Széll Kálmán e

kijelentésre is elfogadta támogatásukat, felelősséget vállalt a nemzetiek programjának keresztül vitelére és arra, hogy a nemzeti párt által megbuktatott régi rendszer többé föl ne támadjon.

Valósággal mosolyra készítő képtelenségek ezek az állítások. Széll Kálmán a *szabadelvű párti politika* kontinuitását proklamálta kormányra lépte alkalmával, már pedig a nemzeti párt politikája minden egyéb lehetett, csak szabadelvű nem.

De a kormányelnök már azért sem akceptálhatta a volt nemzeti párt *programmját*, mert tudvalevőleg annak a pártnak egyáltalában *nem volt programja*. Az időleges taktikai érdekekhez képest minduntalan proklamált ugyan a nemzeti párt valamelyes elvet, vagy ehhez hasonlót, de azt is a változó helyzet követelményeihez képest rövidesen ismét elejtette, vagy másal — sokszor egészen ellenkezővel — cserélte föl. A közigazgatás államosításának elvét ők kapták föl, de ők is obstruáltak agyon, mikor a kormány megvalósítani akarta. Épen így proklamálták ők nagy garral az egyházpolitikai reformokat, és midőn ezek a megvalósulás stádiumába jutottak épen ők szövetkeztek a megbuktatására a legreakcionáriusabb és klerikálisabb elmekkel. Annyira ingatagok és állhatatlanok voltak elveik hirdetésében, hogy teljesen elvesztették választóik bizalmát és helyöket más határozottabb színezetű szélső pártárnyalatok foglalták el.

Valljuk meg az igazat; a volt nemzetipárt nevében annál kevésbé volna bárki is jogosítva követelődzésekkel föllépni a kormányelnökkel szemben, mert ama párt, midőn a szabadelvűek táborába olvadt, semmi féle olyan előnyöket a kormánynak nem nyújtott, melyeknek most bármilyen ellenértékét is követelhetné. Ellenben igenis Széll Kálmán volt az, a ki nekik rendkívüli — mondhatni életmentő — szolgáltatásokat nyújtott azzal, hogy lehetővé tette nekik a szabadelvű pártba való beolvadást és ezzel az ő elvtelen, sivár helyzetükben az erkölcsi megsemmisüléstől őket megmentette.

Végképen nevetséges azonban amaz agrár ujságnak fenyegetőzése, hogy a volt nemzetipárt majd így vagy úgy fog cselekedni, ha a miniszterelnök meg nem embereli magát, stb. Nevetséges pedig ez a beszéd azért, mert nincs többé affajta párttöredék sem a szabadelvűpárt kebelében, sem azonkívül, mely a volt nemzetipárt nevében, annak tagjaiból szerződve, ezen párt hagyományainak alapján bármiféle akciót is indítani kész vagy képes volna. A volt nemzetipárt tagjai legnagyobb részükben, loyális őszinteséggel és utógondolatok nélkül olvadtak bele a szabadelvűpártba, a hol mindenkinek egyformán nyílik tér és alkalom magát tőle telhetőleg érvényesítenie. Ha pedig helylyel közzel oly ambíciók és aspirációk maradtak teljesületlenül, melyek holmi *rendszerváltozás* czimén reméltek mások helyé-

TÁRCZA.

Mariette haja.

Irta: Montet József.
 (Francziából.)

De szép és hosszú volt a Mariette szőke haja! Hány huszesztendős szerelmes legényke álmódzott róla! Álmódzott mindaddig, míg Mariette egyszer csak férjhez ment, Jeant választotta ki magának, egy derék fiut; aki nálánál nem sokkal volt idősebb; szívből tudott kacagni és az élettel szemben oly tiszteletlenül viselkedett, hogy pompás karrikaturákat rajzolt róla. Mert hát ez a szeleverdi ifju úgyesen bánt a rajzónnal és nagyon bizakodott benne, hogy ez az ügyessége pénzhez és hirhez fogja segíteni.

Mariette és Jean tehát házastársak lettek, de sem az egyiknek sem a másiknak nem volt egy fillér vagyonkája. Az esküvő után egy nappal Jean átkutatta zsebeit és három frankra akadt.

— Ezzel ugyan nem sokra jutunk! — mondotta, de nem sokáig töprengött.

Harmadnap váratlanul betoppan a szerencse, ötszáz frank képében, melyet egy vidéki nagybácsi küldött nászajándéknak. Az ifju pár eleinte fényes terveket kovácsolt, és ha nem gondolt arra is, hogy Párist megvegye, ez csak azért történt, mert a nagy várossal nem tud-

tak volna mit csinálni. Elsőnek Mariette ocu-
 dott föl a mámorból.

— Add ide a kincset, — mondotta. — En leszek a pénztárosunk. Takarékoskodjunk és gondoljunk a jövőre is.

Jean királyi fölöttességgel átadta a pénzt és attól fogva teljes biztosságban érezte magát. Csak egy dolog nyugtalanította valamelyest. Ha lement az utcára és belenézett a kirakatok tükörüvegébe, úgy tetszett neki, mintha valami nyárspolgárhoz hasonlítana, és olykor megtapogatta magát, vajjon nem nő-e már a poczakja? Ilyenkor rohanni kezdett az utcán, hogy megsoványodjék, sőt néha munkát is keresett... későbbre.

Két hét múlva Mariette olykor-olykor valami nyugtalanságfélélet érzett. Mégis csak csodálatos volt: úgy látszott, mintha az ötszáz frank el akarna fogyni! Itt boszorkányságnak kellett történnie! Mariette elgondolkodott, sokáig tusakodott önmagával s aztán komoly elhatározásra jutott.

— Tudod-e, — mondotta egyszer este, Jeannak — hogy egy hét alatt állást kell találnod!

— En nem bánom. De mit jelent ez a komoly arc? Talán fogytán van a pénzünk?

— Dehogya, dehogya! De hát még sem járja hogy egy férfi folyton henyéljen.

— Igazad van, de hiszen keresek is állást, csak hogy most bajosan találni.

Ismét eltelt egy hét, s most már Mariette nagyon megijedt. Az éhség megzörgette ajtaju-

kat. De azért Jeannak el nem árult semmit, hiszen tudta, hogy a jó fiu nagyon tőri magát valami állás után. A fiatal asszony csodáit művelte a takarékoságnak és egy hét alatt oly ügyességre tett szert, hogy Jean, aki még mindig állást keresett, nem vette észre a jól-rosszul eltakart nyomoruságot.

De végre is fölvirradt egy reggel, amikor Mariette — Jean éppen elment hazuról — kis hijja, hogy sirva nem fakadt. Száz sous... csak száz sous-ja maradt, tán elég mára és holnapra, de aztán... Mariette felöltözött, sürrün sóhajtozva. Amikor a tükör előtt felkötötte haját, észrevette, hogy nincs már hajtüje.

— Isten neki — mondotta szomoruan mosolyogva — még egy kiadás!

Lement az utcára és benyitott a sarkon levő fodrászhoz, hogy két sousért egy csomó hajtüt vegyen. A hajművész éppen egy szőke hajfonaton babrált, mely egy lakopányára volt ráerősítve.

— Nagysádnak az ilyesmire nincs szüksége — mondotta az udvarias fodrász — Mariette hajára pislantva.

— Bizony nincs — szölt a fiatal asszony — s ez jól is van így, mert a vendéghaj drága jószág lehet.

— Hm, hm, tán huszonöt frank!

— Ne mondja?

— Bizony. Hiszen a munkát meg kell fizetni.

— Persze. De maga a haj is kerülhet valamibe?

ben célhoz jutni, akkor ezeket olybá kell tekintenünk, melyek csak egyes egyénekre vonatkoznak és szorítkoznak, de semmi esetre sem — akár újabb, akár régiebb keletű — *pártcsoporthoz*.

Nincs tehát szó arról, hogy a szabadelvű-pártban a régi nemzetiek lobogója alatt a kormányelnök ellen valami lázadás kitörésétől kellene tartani. Hanem azt igenis koncedáljuk, hogy agrárius-jel-szavakba burkolódzott holmi klerikális és reakzionárius velletások megelégtették a Széll Kálmán programhű kormányzatát, s mivel általa és alatta célhoz jutni nem remélhetnek, megtéveszteni igyekezzenek őt egyenes útjának követésében és megbontani azt a pártközébékét, melynek főtartására — a régi kényszer-helyzet változatlan fennállása folytán — legalább is éppen olyan szükségünk van ma, mint volt akkor, a mikor létrejött.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 1.

Fél tizenegyor, épen az ülés kezdetén, *Bessenyei* Ferencz egy sereg fehér ruhás, sárga pitykés daliás parasztembert vezetett fel a karzatra, a hol közfeltűnést keltettek. Viseletük egészen olyan, mint a ciszterciaké, szép, szálás emberek, a kik nagy figyelemmel hallgatták *Kálmán* Károly kenetteljes prédikációit és *Visontai* Somának végtelenül unalmas és hosszú lére eresztett szónoklatát a rendőrség hivatásáról. Találgatta mindenki, hogy vajjon hova valók, de *Bessenyei* eltűnt és csak dél felé derült ki, hogy a mi fehér barátaink vingai bolgárok.

Visontai 12 órára fejezte be érdektelen beszédét és ekkor *Pichler* Győző vette át a szót. Ott volt ekkor *Pázmány* Dénes is a karzaton s így szólott.

— *Pichler* beperlem örökösödési százalék miatt!

— Miért?

— Összes témáimat eltulajdonította. Színház, művészet, rendőrség, most mind a *Pichler* vesszőparipái.

— Meghiszem. Ez itt tizenöt frankot ér!
— Tizenöt frankot? Hát mennyire becsüli az enyémet.

— *Mariette* kihuzta fésűjét és gyors mozdulattal lebecsátotta gyönyörű haját.

— *Teringettét* — mondotta a fodrász ez aztán haj!

De aztán, üzletet sejtve óvatossában folytatta:

— Hát hiszen ez megérne — jól megfizetve — száz frankot. Eladja?

— Ma még nem — válaszolt *Mariette*, gyorsan feltűzve haját. — De talán pár nap múlva. Egy idő óta gyakran fáj a fejem.

— Hiszen nem kell mindjárt az egészet levágnunk. Gondolja meg, hogy kicsiben is vásárlók.

— Jól van, jól. Majd meglátom.

Mariette kissé elgondolkozva tért haza. *Jean* már otthon volt és vidáman reggelizett.

— Tudod-e, — kérdezte *Mariette* kacagva — hogy odalenn a fodrász micsoda ajánlatot tett nekem?

— Nem!

— Száz frankot kínált a hajamért.

— Megbolondult az az ember!

— No, no; ha egyszer nem volna pénzünk, jó lesz ez a kibuvó.

Jean erre szörnyen megharagudott és dühösen hangoztatta, hogy csak asszony agyában teremhet ily örült idea.

Mariette mit sem felelt.

Két héttel később, amikor éppen fésülködött, *Jean*, aki rég elfelejtette az egész dolgot, betoppant a szobába. Ráhajolt feleségére, meg-

— Talán irigyli?

— *Pichler*től nem.

Széll Kálmán miniszterelnök válasza után a rendőrség tételét elfogadták.

Ekkor terjedt el a hire *Jankovich* István öngyilkosságának s a képviselők kisiettek a folyosóra a részletek tudakolása céljából.

Részletes tudósításunk itt következik:

A belügyi költségvetés.

Elnök: *Perczel* Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: *Széll* Kálmán miniszterelnök, *Hegedüs* Sándor és *Cseh* Ervin.

A mult ülés jegyzőkönyvét hitelesítik.

Következett a belügyi költségvetés tárgyalásának a folytatása.

A fővárosi államrendőrség tételénél.

Kálmán Károly az erkölcs érdekében szólalt fel. A rendőrségnek hathatósabban kell megvédeni az erkölcsöt itt Budapesten. Szemérmetlen képek a kirakatban, erkölcstelen trágárságok a mulató helyeken és megbotránkoztató brutalitás a rendőrség részéről, ezek azok a jelenségek, a miket ő napirenden lát a székesfővárosban. Visontaival szemben, a ki a multkori beszédében túlzottnak tartotta a németországi lex *Heinzét*, a maga részéről épen az ellenkezőt tartja, hogy ugyanis a lex *Heinze* csak kezdete az erények megóvásának. Szükségesnek tartja, hogy a magyar törvényhozás is szigorú rendszabályokat és törvényeket hozzon létre az erkölcs megvédésére. Ezt kéri, várja és követeli. (Helyeslés a néppárton.)

Visontai Soma: A rendőrség tekintetében feltétlenül hiva az állami fennhatóságnak s ezzel azt hiszi, nem vét az önkormányzat szellemének. A rendészet sokkal hathatósabban végzi az állami felügyelet alatt általán elismert nagy és fontos feladatait, mint a törvényhatósági fennhatóság alatt. Örömmel szavazza meg a költségvetést, mert az új bünvádi eljárás életbe lépte óta a rendőrség dolga sokszorosán fokozódott. Több kifogása van a rendőri bíráskodás ellen. Ez ugyanis leginkább a szegény embereket sújtja.

A rendőrség a pénzbírságot mindig elzárásra változtathatja át, a mi a szegényekkel szemben nagy igazságtalanság, mert míg a gazdag ember minden büntetésétől szabadulhat egy pár forint lerovásával, a szegény embert akinek az ideje becsesebb, mert legtöbbször napszámos munkájából tartja fenn családját, egyszerűen becsülik, s mivel nem csak szegény éri, de megélhetése s családja fenntartása is problematikussá válik. Szükségesnek tartja a szegényügy rendezését. Felhossa azt a

viszályt, a mely a rendőrfőkapitány és az előjáróságok között kiütött. Az előjáróságok ugyanis olyan pénzbírságokért is elzárással büntették az egyes polgárokat, a kik pedig a pénzt összegyűjtve, lerótták már, de az előjáróság az illető polgár más tartozásának lerovására fordította. Ez tarthatatlan állapot; ez ellen sürgős intézkedést kér. Még a tolonczügyre vonatkozólag kéri, hogy ne engedjék a tolonczokat cigányokra bízva a vasuti sinek mentén meztláb szállíttatni. A tétel elfogadja (Helyeslés.)

Pichler Győző: Ezuttal csupán a tolonczügyről akar beszélni. A tolonczokkal szemben követett eljárás tarthatatlan. Szigoruan azt nem veszik sőt megtörténik, hogy egy és ugyanazon alakot egy évben nyolcszor is eltolonczolják. Sürgős intézkedést kér.

A miniszterelnök beszéde.

Széll Kálmán miniszterelnök: Reflektálva az eddig tett megjegyzésekre, megengedi, hogy a rendőrtisztviselők túl vannak terhelve és hogy számukat fel kell emelni. A túlterhelés az új bünvádi eljárás következtében a vidéken is bekövetkezett e rendészetnél és szóló mártárgyalásba bocsátkozott az igazságügyminiszterrel, hogy a szolgabírákat e munkák alól felmentés; e tekintetben nem riad vissza egy esetleges törvényjavaslat benyújtásától sem. A tolonczeljárást vagy szabályrendelettel, vagy pedig még inkább új törvényjavaslattal fogják rendezni, szabályozni. A rendőrség államosítása tekintetében teljesen egyetért *Visontai*val, csak hogy ezt a kérdést csupán a közigazgatás államosításakor lehet megoldani. A főkapitány és az előjáróságok közötti viszály tekintetében a főkapitány pártján van és intézkedni fog, hogy a pénzbírságokra tett befizetéseket csakugyan a pénzbírság lerovására fordítsák. Kéri a tételt elfogadni. (Helyeslés.)

A tételt elfogadták.

A tűzoltóság tételénél

Uváry Ferencz a tűzoltóság hathatós támogatását kéri.

Széll Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy melegen érdeklődik a tűzoltóság kérdése iránt és intézkedni fog adandó alkalommal, hatható-

sabb támogatásuk iránt.

A tételt elfogadták.

A jótékonytétel tételénél

Kálmán Károly a szegények nagyobb támogatása érdekében szólalt fel.

A tételt elfogadták.

Ezzel a belügyi költségvetés tárgyalását befejezték.

A kereskedelmi tárcza

költségvetésének tárgyalása következett most.

csókolta üde nyakát, majd meglepetve mon-
dotta:

— Ejnye, de különös. Szinte azt mondhatná az ember, hogy kihull a hajad.

— Azt hiszed? — szólott *Mariette* és gyorsan felfűzte haját. Igen, úgy látszik, hogy egy idő óta csakugyan kihull.

— Hát miért nem veszel valami kis hajvizet?

— Eh nem érdemes!

Nyolcz nap múlva, amikor *Jean* az ágy fölé hajlott, hogy *Mariette*nek, aki aznap kissé lustálkodott, jó reggelt kívánjon, hirtelen felkiáltott:

— Ne de ilyet! Hiszen a hajad mind kihull, sőt azt mondhatnám, már alig is van.

— Igen, igen — felelt *Mariette*, fejét a páraák közé szorítva — mindjobban kihull. Nos, ha már nem lesz, legfőlebb nem fogsz szeretni.

— Ej, te gonosz, ezért a szóért megérdemelnéd . . . De légy nyugodt, ha ma meglesz az az ígért állás, újból megnövesztem a hajadat, kezeskedem érte!

Délben hazajött *Jean*, oly rohanvást, hogy szinte bezulta az ajtót.

— Megvan! — kiáltotta, — kész az alku.

Ugy-e, mindig mondtam, hogy tehetséges fiókó vagyok. Megvan az állás, havonként háromszáz frank. És a felét már előre kifizették. Ide nézz, aranyban uszom.

Valóban, pompás jelenet volt, amikor a büszke *Jean* őt *louis*dort dobott az asztalra.

Mariette meghatottan nézte férjecskejét, de egyszerre elkiáltotta magát:

— Uram Istenem, hát ez a sok kisüveg mit jelent.

— Ez arra való — felelt *Jean* — hogy a nagyságos asszony haját szépen megnövesse. Tizenkét üvegce; kifosztottam a legfinomabb patikákat.

— Es ezért pénzt adtál?

— Potom ötven frankot.

Mariette ugyancsak megijedt:

— No, igazán pokoli dolgot műveltél!

— Hogyan!

— De hiszen az én hajamnak eszeágában sincs, hogy kihulljon. Ide nézz!

Es két kezével megfogta szőke hajfonatait s egészen felhuzta a feje tetejére. Amikor pedig *Jean* meglepetésében szólni sem tudott, hangosan kacagni kezdett.

De *Jean* egyszerre felocsudott a váratlan meglepetésből:

— Lehetetlen — mondotta izgatottan.

— Ugyan miért! — felelt *Mariette*.

— Le van vágva . . . Es te apránként levágattad?

— Bizony isten! Hiszen valamiből csak meg kellett élnünk, ha már egy hónap óta semmink sem volt.

Jean szótlanul kablere vonta feleségét és homlokon csókolta. *Mariette* pedig, miközben lassan kibontakozott az ölelésből, úgy érezte, hogy két nagy könnycsepp hull a hajára.

— Milyen bolond vagy, uracskám! — mondotta nevetve. — Hajam ismét ki fog nőni, nyugodt lehetsz. Hiszen oly két csöpp viz hullott rá, mely többet ér, mint mind a tizenkét üvegcséd.

Weisz Berthold a kapitalizmussal való vádaskodással szemben kimutatja a kereskedelem és ipar pangását s a nép elszegényedését. Az eddigi liberális, helyes kereskedelmi politika folytatását kívánja.

TAVIRATOK.

Beck báró gyásza.

Bécs, márczius 1. (Saját tud. táv.) Beck báró tábornagy, a vezérkar főnöke, felesége elhunyt alkalmából sok részvétáviratot kapott, különösen a tábornoki kar részéről. Ma délelőtt megjelent a halottasházban a király is, hogy személyesen fejezze ki részvétét. Jenő és Rainer főherczegek is személyesen kondoleáltak.

Mádi-Kovácsot reaktiválják.

Budapest, márczius 1. (Saj. tud. táv.) Katonai körökben beszélnek, hogy Mádi-Kovács György tábornagyot, akit feltételesen nyugdíjaztak, újból aktiválják, s előkelő helyet biztosítanak neki a hadsereg vezetésében.

Roseberry visszavonulása.

London, márczius 1. (Saját tud. táv.) A Midlothian-Liberal-Association évi közgyűlésén, amelyet tegnap tartottak meg Edinburghban, a gyűlés vezetője bejelentette, hogy Roseberry lord lemondott az elnökségről és hozzátette, hogy Roseberry szakítani készül a liberális egyesületek más árnyalataival is. Néhány londoni reggeli ujság szerint ez az esemény arra vall, hogy Roseberry visszavonul az aktív politika teréről.

Az Egyesült-Államok háztartása.

Washington, márcz. 1. (Saj. táv. táv.) Az Egyesült-Államok bevételei február hónapban 45,631,265 dollárra, kiadásai 37 millió 827,000 dollárra rugtak.

Az angolok felmentették Ladysmithet.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 1.

Az angolok újabb és újabb győzelmeiről ad hirt a táviró. Buller tábornok már tegnap diadalmasan jelentette, hogy a Ladysmith alatti bur sereg főhadiszállását elfoglalta, s ma a londoni hadügyminiszterium újabb táviratát közli, amely szerint Dundonald tábornok lovasságával már bevonult Ladysmithbe.

Nagy meglepetést ez a hír nem okoz. Győznie Bullernek most már nem volt nehéz, mikor a burok Ladysmith alól, úgy szólván, összes erőiket elvonták, s mindössze egy hadosztályt hagytak hátra, szinleg, hogy tovább is ostromzár alatt tartsa a várost, tényleg azonban az elvonulás fedezésére. Ladysmithet most már majdnem önként adták fel a burok, csak úgy, mint legutóbb Kimberleyt is.

Nem volt tovább célja az ostromnak, mert lehetőleg az összes hadakat egyesíteni kell Roberts ellen, aki Bloemfontein felé halad előre, s mint táviratában jelenti, reméli, hogy ellentállás nélkül veheti be majd a várost.

A harcztér ezzel teljesen átkerül a burok területére. Mig eddig angol birtokon mérközött a két ellenfél, most minden talapatnyi földben hazai területet védenek a burok. És ez a védekezés annál elkeseredettebb, mert az angolok győzelmeiken felbuzdulva, a teljes legigázásra törekszenek. Békülésről hallani sem

akarnak, mert — úgy mondják — akkor állandóan készenlétben kellene állaniok százezer emberrel Dél-Afrikában, különben sohasem lennének biztosak egy új háboru felől. Mivel pedig ezt nem bírják el, most a két szabad állam meghódítását egészen keresztül akarják vinni.

Az újabb eseményeket következő távirataink tudatják:

Anglia nem békül.

London, márczius 1.

Az a kontinens számos ujságában kifejezésre jutott gondolat, hogy Angliára nézve elérkezett az ideje, hogy békefeltételeket ajánljon a buroknak, mert a nemzeti becsületért eleget tett, itt éppenséggel nem kelt visszhangot.

Itt az az uralkodó nézet, hogy azok az ujságok, a melyek ezt a dolgot mindig úgy tüntetik fel, mintha Anglia zsoldosok segítségével néhány tőkepénzesnek a hasznáért küzdene, hogy az aranybányákat biztosítsa magának és új területeket hódítson, teljesen félreértik az angolokat, a kik látják, miként áldozzák föl honfitársaik ezrei kész örömmel életüket, egyrészt azért, hogy Britannia területét megvédjék, másrészt azért, hogy Anglia hegemoniáját Dél-Afrikában egyszersmindenkorra biztosítsák.

Ha az angolok le nem verik a burok haderejét, akkor Angliának állandóan százezer főnyi helyőrséget kell tartania Dél-Afrikában, csak azért, hogy területének határait újabb betörések ellen megvédje. Ez elviselhetetlen teher volna. Érthetetlen volna tehát a jelen pillanatban szentimentalizmusból békéről beszélni.

Buller előrenyomulása.

London, márczius 1.

A Morningpost jelenti tegnapi kelettel a colensói táborból: Az ellenséges haderő száma nem kevesebb 10,000 embernél. Az ellenségnek hat vagy hét ágyuja van fedett állásban. Ugy látszik, nem szándékozik abbahagyni Ladysmith ostromát. A burok — mondja a nevezett lap tudósítója — még hevesebben és bátrabban küzdenek, mint eddig.

London, márczius 1.

A Times arról ír, hogy milyen akadályok állanak még utjában Buller tábornoknak és azt mondja, hogy az Isimbulwana hegy, a melyet részben a Klip-folyó vesz körül, úgy látszik, nagyon veszedelmes pont a támadásra és védelemre egyaránt. A nevezett lap számít arra a hatásra, a melyet a Modder folyó melletti katasztrófa a burok vezéreire és magukra a burokra gyakorolni fog.

London, márczius 1.

A Morning Leader-nek jelenti Ladysmithből, hogy a helyzet ott kétségbeesítő. Az ostromló burok a városon áthaladó folyó vizét mindenféle szennyel töltötték meg, úgy, hogy abból inni nem lehet. Az ostromló burok ugyan még mindig erősek, de azért a White serege reméli a felszabadulást.

Ladysmithet felszabadították.

London, márczius 1.

A hadügyminiszterium Buller tábornoknak egy táviratát közli: a mely szerint Dundonald lord tegnap lovassággal bevonult Ladysmithbe.

London, márczius 1.

A Reuter-ügynökségnek jelenti Rensburgból tegnapi kelettel: Clement tábornok ma reggel bevonult Colesbergbe, a hol a lakosság lelkesen fogadta. Az ellenség visszavonulóban van. A város legelőkelőbb lakosait letartóztatták.

Üdvözet Cronjenak.

Washington, márczius 1.

A kongresszusnak 30 tagja a következő táviratot küldte Cronje-nak: Az Egyesült-Államok képviselőházának alulirott tagjai üdvözlik önt és katonáit azért a hősiességért és bátorságért, a melyet az emberi jogokért vívott vitéz küzdelemben tanúsítottak.

Bloemfontein ellen.

London, márczius 1.

A háboru szintere egészen átment a burok területére. Az összes angol birtokok meg vannak tisztítva az ellenséges hadaktól. A harcztéri táviratok szerint valószínű, hogy Bloemfonteint minden ellentállás nélkül beveszik Roberts hadai, a melyek már utban is vannak a város felé.

A fegyverletétel után.

London, márczius 1.

Rettenes volt az a kép, a melyet a bur tábor mutatott a kapituláció után. A kis táborban halottak, sebesültek ijesztő összeviszaságban heverték egymás mellett. Szétzuzott ágyuk, darabokra tört szekerek, elszórt fegyverek köröskörül. A sebesültek iszonyatot keltő hangon jajgattak segítségért, de a kétségbeesett katonák közül senki nem törődött velük.

Az angolok ötezer fegyvert foglaltak le a táborban; egyéb zsákmány nem is került a kezükbe, mert a burok összes lovaikat leölték és hadiszereiket megsemmisítették a megadás előtt.

Hírek Fokvárosból.

London, márczius 1.

A Daily Newsnek jelentik, hogy a burok Harrysmithből Kronstadtba vasuti vonalat építettek.

A reggeli lapok a következő fokvárosi táviratot közlik február 27-iki kelettel: Kitchener basa Arundelben van. A burok visszavonulnak Narwalspont felé.

Ugyancsak Fokvárosból jelentik, hogy a Bajer-Leadersi bur parancsnokság meg akarta magát adni, azonban feltétlenül kötötte ki, hogy a lázadók büntetlenül maradjanak. Az angolok részéről az volt erre a felelet, hogy csak feltétlen kapitulációt fogadnak el.

Arad megye közgyűlése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, márczius 1.

Kevés számmal gyülekeztek össze a törvényhatósági bizottság tagjai a mai megyegyűlésre, jelezve ezzel, hogy sem választás, sem pedig másnemű érdekesség nincs soron. A gyűlés folyamán sem merült fel semmi vita s csendben, minden felszólalás nélkül hallgatták végig a referensek előterjesztéseit.

A közgyűlésről, melyen Fábrián László főispán elnökölt, tudósításunk a következő:

Az első tárgy több község 1900. évi költségvetési előirányzatának felülvizsgálása és megállapítása volt, melyet tudomásul vettek. Következett az ebtartásról szóló megyei szabályrendelet némely szakaszának módosítása, mely szerint az ebadó harmadát a megyei közpénztárba szállítják be, mig eddig az teljesen a községek jövedelmét képezte.

Érdekesebb ügy volt az árvaszék előterjesztése a törvényhatóságához, hogy Krivány által Kabdebó Béla talpai örökhagyó hagyatékából elsikkasztott 12.300 frt értékű regále-kötvények Krivány sikkasztásának fedezésére megszavazott összegből beszereztesse a kis-közü örökösök számára az árvaszéknél kezeltesse. A törvényhatóság az előterjesztést helyeslőleg fogadta.

Az árvaszéki elnök előterjeszti, hogy Tassler Józsefnek, Krivány sikkasztása ügyében a gyámpénztári naplók átvizsgálására kiküldött

belügyminiszteri számtiszt eltávozására folytán elintézésre váró munkálatok ellátása céljából három havi időtartamra kiegészítő munkaerőre van szükség. A közgyűlés a mondott időre havonként 60—60 korona fizetéssel javadalmazott két napidijas alkalmazását engedélyezi.

Elfogadják némi módosítással *Kovaszincz* község képviselő testületének új községháza építésére vonatkozó határozatát. *Pálffy* Ferencz megyei irnokot tíz évi szolgálatidőnek megfelelő fizetéssel nyugdíjazzák.

A laktanya bizottság előterjesztést tesz a vármegyei huszárlaktanya vízzel való ellátásáról. Miután a laktanya területe nem alkalmas ártézi kut furására, a vízvezetési hálózattal kapcsolják össze az épületet. Az istállóban való használatra kutak szolgálnak. A költségeket a beszállásolási pótadóból fedezik. A közgyűlés az előterjesztést elfogadta.

Végső tárgyalás volt a törvényhatósági munkás közvetítés ügye. Közvetítőül *Laehne* Hugót jelölték ki, helyettesül *Mladin* Miklós aljegyzőt. Egyes községeket, hol erre szükség nincs, felmentettek a közvetítők kijelölési kötelezettsége alól.

Ezzel fél órai tárgyalás után fél 10-kor véget ért a közgyűlés, melyen jelen voltak:

Fábián László főispán, elnök, Vásárhelyi Béla, Dálnoki Nagy Lajos alispán, Vásárhelyi László, Nachternébel Odon, Solymossy Lajos br., Csernovits Diodor, Beles János, Urbán Iván, Purgly János, Balázs István, Issekutz Károly dr., Keller Izsó, Hendrey Pál, Keresztes Gyula dr., Brück Gyula dr., Xavér Ferencz, Páris Lajos, Ortutay Gyula, Borsos Géza, Kállay Gyula, Csukay Sándor, Sorbán János, Ormi Mór dr., Verzár István, Bogsán Szevér, Schenk Ferencz, Boros Iván, Szathmáry Béla dr., Szathmáry Géza, Bojós József, Kovács Miklós, Löw Mihály dr., Gantner János, Merkle Antal, Lovich Gyula, Marosi Miklós, Szántó Gyula, Russu Sírianu János, Mladin Miklós, Lele István, Kulcsár István, Oláh Árpád, Baross Ferencz, Bulboka Vasílie, Faragó István, Pél Miklós, Vatiánu Traján, Muntean Péter, Kovacsovic György, Hanthó Jenő, Luka Demeter.

SZINHAZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: *Mignon*, opera. (Páros bérlet.)

Szombat: *Mignon*, opera. (Páratlan bérlet.)

Vasárnap: Délután: A zsidó honvéd, népszínmű.

Este: *Udvoške*, operette. (Páros bérlet.)

* **Mignon.** Ma volt a főpróba az operából, mely annyi baj és viszontagság után péntek este végre színrekerül. Délelőtt még egy részlepróba lesz belőle. Ugy *Odry* Lehel a rendező mint *Müller* Ottó a karmester bizalommal tekintenek a holnapi siker elé. *Odry*nak mint színjantsónak is jelentős estéje lesz *Mignon* előadása, mert *Latoris* egyik legkiválóbb szerepe. A címszerepet *Rédei* Szidi énekli, *Filint Ruzsinszky* Ilona, a kik *Déri* Jenővel, *Pintér* Imrével és *Szarvasival* a legjobb ensemblét alkotják. Az előadás páros bérletre esik. A pénztárnál sok jegyet váltottak ki már ma különösen a földszinti helyekre.

* **Tilos az árulkodás.** A vidéken, főleg az elkényeztetett színésznőknél az a szokás, hogy ha a rendező vagy az igazgató görbén nézett rájuk, úgy sietve panaszták el a rajtok esett „sérelemeket” a városban. Olyanoknak is, akik olyan messze állanak a színészethez, mint *Makó* Jeruzsálemhez. Nos hát ennek a dolognak most végét veti *Szendrey* Mihály kassai színház igazgatója, aki a következő hirdetményt függesztette ki a színház folyosóján:

„Felhívom a színtársulat igen tisztelt tagjait, hogy vegyék figyelembe egyesületi, valamint házszabályaink törvényeit és tartózkodjanak a közönség körében minden olyan nyilatkozat, vagy pártoskodástól, mely kizárólag a színház belügye.

A kassai nemzeti színház személyzete csak akkor állhat feladata magaslatán, ha tehetségét kizárólag a közönség meglegedésére fejt ki a színpadon, nem pedig árulkodásra, panaszkodásra, pártoskodásra a színpadon kívül.

A színház igazgatósága rendkívül káros és lealázónak tartja ezt a személyzetére mint bűni-

tóltag a működésre. Azért az országos egyesület-től nyert jogainál fogva azokat, akik fenti vétésébe esnek, társulati gyűlés útján, elmozdítja a társulattól.

Összetartásra, békességre van szükség, hogy kötelességünket teljesíthessük a közönséggel szemben.

Szendrey Mihály.

* **Uj népdal.** *Várnay* Lajos kiadásában Szegeden „*Kinéztem az északába*...” kezdetű népdal jelent meg. A népdal szövegét és dallamát *Balassa* Armin dr. a színházunkban is nagy sikerrel előadott *Paraszt szívek* szerzője írta. Szövegben, melódian meglátszik, hogy egy melegen érző ember tolla alól került ki. Ez a hangulatos népdal egyaránt gyorsan lopódzik a hallgató fülébe és szívébe. Zongorára *Deák* Gyula alkalmazta. **Ára 1 korona.**

* **A Schreyer zene-conzervatorium** márczius hó 2-iki házi-estélyének műsora a következő: 1. Beethoven: „Trio G-dur zongora részt előadja: *Szathmáry* Anta. 2. Behr: „Zigeunertanz” zongorán előadja: *Steiner* Gizella. 3. Heyden: „Sonata G-dur hegedűn előadja *Bayer* Emil. 4. a) Bohm: „Primula Veris” b) Behr: „Pusztaklänge” zongorán előadja: *Szelle* Kari. 5. a) Schumann „Gyermekjeleketek” b) Chopin: „Mazurka” Zongorán előadja: *Goldzieher* Vilmos. 6. Wieniawszky: „Polonaise” hegedűn előadja: *Glück* Jenő. 7. a) Delibes: „Sylvia” b) Schütt: „Scène de bal” zongorán előadja: *Kremmer* Alajos. 2. Schubert: „Impromptu” zongorán előadja: *Roth* Margit. 9. „Opera ária” énekli: *Schwarz* Eva. 10. Thome: „Simple Aven” zongorán előadja: *Grimm* Margit. 11. Beethoven: „Septett” zongorán négy kézre előadják: *Korbuly* Ilona, *Meisztrovich* Ilona. 12. „Magyar népdalok” czimbalmon előadja: *Meisztrovich* Terka. 13. Krieg: „An den Frühling” zongorán előadja: *Bauer* Juliska. 14. Jensen. „Froher Wanderer” zongorán előadja: *Striffler* Erzsé. 15. Huby: „Csárda jelenet” hegedűn előadja: *Hegedüs* Ferencz. Kezdeté fél 9 órakor pontban. A növendékek szülei és rokoni a házi-estélyeken mindenkor belépti-jegy nélkül részt vehetnek.

A néppárt bomlása.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 1.

A néppárti képviselők száma — Istennek hála — nem nagy. A klubjuk számára alig marad közönséges tag a tisztviselők megválasztása után. Ma mégis gyökeres változás esett a klub vezetőségében: új elnököt és alelnököt választottak. Nyilvánvaló, hogy ez a változás a pár emberből álló klubban politikai fordulattal jele, s annak a bomlási proceszusnak egyik mozzanata, a melyet már *Lepényi* külön programja megindított.

Programja a néppártnak soha sem volt több az egyházpolitikai harcznál. Az országgyűlésbe avval a törekvéssel vonultak be, hogy revízió elé vigyék a liberális egyházpolitikai törvényeket. Ezt az országrontó törekvésüket azonban minden következő nap lehetetlenebbé tette; azokra a törvényekre szükség volt, az élet szükségleteit elégitették ki és jól elégitették ki, a reakció ezen a téren talajt nem talált.

Egyéb programja pedig annak az ugyan vegyes politikai gyülekezetnek, a mely *Molnár* apát elnökle alatt üzte az alkatmányos jezsuitizmust, nem volt. Közjogi és gazdasági dolgokban annyiféle elvet vallottak, a hány felől összekerültek. Van köztük radikális közjogi hajlandóságú *káplánocsk*a, a ki az agrarizmus lelkes hirdetője, s a kisbirtok védője a latifundánus ellen és köztük van *Zichy* gróf is, a ki közjogiakban közelebb áll *Pálffy* Móriczhoz, mint az igazi magyar alkotmány szelleméhez, gazdaságiakban pedig érthető pártolója a saját nagy birtokának.

Eles ellentétek merültek fel ilyen kö-

rülmények között napról-napra a pártban. A vezetőséggel nem voltak meglegedve, de a vezetőség tagjai egymással sem tudtak egy gyékényen megférni. Több pártértekezleten került már szóba, hogy határozott irányban programot kell vallani, de nem tudtak örökös veszekedésen tul jutni. A szövetkezetek propagálása maradt mindmáig az egyetlen eszme a melyet néppárti rekvizitumnak lefoglalván közösen vallottak.

Ráadásul a pártvezérség dicsőségéért is versengés indult meg. *Molnár* apát annyira kompromittálta magát viselt dolgaival, hogy tőle szabadulni akartak. *Zichy* Nándor gróf hatalmát biztosítandó *Zichy* János gróft akarta *Molnár* helyébe az elnöki székbe ültetni.

Ilyen előzmények után hívták egybe a mai pártértekezletet. *Molnár* apáttal sikerült megérttetni, hogy őt tovább nem tőrük. Így is csak akkor mondott le, mikor *Zichy* János gróf előbb kijelentette a pártértekezletnek, hogy enged a közbizalomnak és elfogadja a pártelnökséget. A lelkesedéssel fogadott kijelentésre *Molnár* beadta lemondását, *Mócsy* Antal alelnök is követte a jó példát. O betegsége adta okul. *Rakovszky* Istvánt választották a helyébe.

Politikai körökben rég ismeretesek a néppárt viszályai, de a hirtelen változás mégis meglepetésként jött, s mint a teljes bomlás biztos jelét üdvözlik igaz örömmel.

Öngyilkosság

az igazságügyi palotában.

— A palota első öngyilkosa —

Arad, márczius 1.

Az új igazságügyi palotának meg van már az első öngyilkosa. Ma a déli órákban agyon lötte magát *Lassán* József járásbíróági szolg.

Lassán József a telekkönyvi hivatal helyiségei alatt fekvő pinczében, a régi járásbíróági irattár mellett lévő szűk helyiségben lett öngyilkossá. A szájába lött s azután a szívébe és a második lövéstől azonnal megis halt.

Ugy 1/3 óra tájban *Dobsa* Ferencz telekkönyvi irattárnok lement a pinczébe, hol a telekkönyvi hatóság régi irattára van elhelyezve. Mielőtt az irattárba lépett volna, be akart nyitni az ezzel szomszédos helyiségbe. Azonban legnagyobb meglepetésére nem mehetett be oda s az ajtót csak kissé nyithatta ki, — annyira, hogy a támadt nyíláson éppen csak a feje fért be.

A mint betekintett a szűk helyiségbe, rémitő látvány tárult eléje. Elnyújtózza, fálnak szegezett fejjel feküdt ott *Lassán*. Szája körül és inggallérján vastag rétegben feküdt a meg-aludt vér. *Lassán* már nem élt. *Dobsa* első rémületében több hivatalnokot hívott le a pinczébe s *Balogh* Pál járásbíróági szolgát elküldötte a rendőrségre. Az öngyilkosság híre egy percz alatt elterjedt az egész épületben.

Az öngyilkosság színhelyén megjelentek: *Kovács* Antal, *Murády* Almos rendőrhadnagyok és *Leitner* Ernő dr. kerületi orvos, kik csak a halál beálltát konstatálhatták. *Leitner* Ernő dr. véleménye szerint *Lassán* az öngyilkosságot délután 1 és 2 óra között követte el.

Lassán valószínűleg állva lött a szájába és a lövés után csukott szájjal rogyott össze, mire szívének irányította a fegyvert, s ez a második lövés okozta halálát. A lába mellett ujdonatuj 7 mm. átmérőjű revolver, melyen még rajta csüngött a kereskedő

kis zöld czimkéje. Kissé tovább pedig egy doboz töltény. Zsebében 15 frt 50 kr készpénzt, egy ezüst órát, egy Lassánhoz intézett régibb keletű levelet és két darab váltót találtak. Levelet nem hagyott hátra.

Az öngyilkosság okát nem tudják. De több, mint valószínű, hogy azt Lassán iszákossága következtében kifejlődött delirium tremensben követte el. Szándékát ebben az állapotban előre elhatározta. Erre mutat, hogy revolvért vett magának. Ezt a feltevést igazolja még *Hidvéghy* Antal járásbírói irattárnok is, ki a déli órákban ép feljött a pincze garádján, midőn találkozott Lassánnal, kinek magából kikelt, szokatlanul sápadt arcza feltűnt neki.

Lassánnak felesége van és egy 14 éves leánya. A feleségével nagyon jó viszonyban élt leányát pedig az imadásig szerette. Lassán József 41 éves magastermetű szőke ember volt és mindig francia származásának mondatat magát. Mielőtt a járásbíróhoz került, volt már rendőr, fináncz, csendőr, meg erdőőr is. Okoskodó, kötekedő természetű volt, de nem rosszlelkű. Két mániája volt: az írás és az ivás. Mindkettőt szenvedélyesen szerette. Üres idejét vagy mindenféle firkálásra, stilizálásra használta fel vagy pedig a korcsmában töltötte el.

Sokszor akadt fegyelmije, de azoktól egyáltalán nem rettent vissza. Anyagi zavarokkal többször küzdött. Szerte-széjjel a városban mindenütt adós volt, mert szegény keresményének nagy részét az itatra és leánykájának taníttatására költötte el. Hollitétét nem bonczolják fel.

Százezer forintos sikkasztással vádolt ügyvéd.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 1.

Kinos feltűnést keltett a főváros beavatott köreiből egy bűnvádi feljelentés, a melyet a budapesti ügyvédi kamara egyik igen előkelő tagja ellen adtak be két nap előtt a rendőrségnél. Az ügyvédet, a ki a legelőkelőbb körökben mozgott s több nagy szerepet vívő mágnási jogi képviselője, *sikkasztással vádolja* előbb egy, azután még két másik kliense. Azt mondják, hogy felvette a nekik járó pénzeket és nem akarja kiadni, sem azokról elszámolni.

A gyanúsított ügyvéd vagyonos, sőt gazdag ember hírében áll s évek óta nagyban költekezik. Eddig a legcsekélyebbet sem tudott róla mondani senki, sőt mindenütt szerették, a hol megfordult. Valóságos megdöbbenéssel hallották most róla, hogy *százezer forint elsikkasztásért* feljelentették.

Lederer Márton dr. budapesti ügyvéd adta be a följelentést egy földbirtokos nevében, aki avval vádolja a följelentett ügyvédet, hogy 8000 frtját megtartotta. Alig érkezett be a följelentés a rendőrséghez, s *Bérczy Béla* rendőrkapitány még jóformán ki sem hallgatta a gyanúsított ügyvédet, már újabb feljelentések érkeztek. Más panaszosok képviselőiben ezeket is *Lederer Márton* dr. adta be. Egyik fél 20000 forint elsikkasztásával, egy másik 40.000 forinttal vádolja volt ügyvédét; az összes feljelentések százezer forint elsikkasztásáról szólnak.

Bérczy kapitány azonnal kihallgatta már két nap előtt a feljelentett ügyvédet, s azóta is több ízben. A királyi ügyészségnél is azonnal jelentést tett az ügyről. Ott *Bölcs házy* kir. ügyésznek osztották ki az ügyet, aki haladéktalanul intézkedett. Az előnyomozatot elrendelte, s a rendőrség kihallgatásait közvetlenül is irányította.

Három óra hosszan tartott az első kihallgatás. A gyanúsított erélyesen visszautasította a vádat, s kijelentette, hogy a feljelentések tel-

jesen alaptalanok. Ő nem sikkasztott el semmiféle pénzt, nem is tartotta vissza senki pénzét, a feljelentőket sem. A feljelentők neki ügyfelei, a kiknek bonyolódott, nagy elszámolást igénylő ügyeit intézte el, s ha van kapni valójuk, az nem lehet több 5000 forintnál. Egyebekben őt vagyonos embernek ismerik, ha a számadások szerint több járna feleinek, azt is megkaphatják tőle. Előterjesztette egyidejűleg a kérdéses számadásokat, ezek azonban olyan komplikáltak, hogy hosszabb idig tartó tanulmányozást igényelnek.

Az eddigiek alapján a rendőrség még semmi határozott intézkedést nem tett, mert nem nyert tiszta képet a helyzetről s nem állapíthatta meg, van-e elég alapos ok a feljelentett ügyvéd ellen a nyomozás, folytatására, esetleg a vizsgálat elrendelésére.

A kapitányság folytatja az iratok tanulmányozását, s a feljelentőket és a feljelentett ügyvédet ismételtén kihallgatta.

MULATSÁGOK.

(=) **Bál Megyesegyházán.** Megyesegyházán február hó 25-én kitűnően sikerült iparosbál rendeztek, melyen a következő hölgyek vettek részt:

Asszonyok: Pécs Adámné, Takács Jánosné, Kohn Mártonné, Héder Sándorné, Hamza Mátyásné, Fekete Józsefné (M.-Bodzás), Bodnár Andrásné, Fekete Istvánné, Csepregi Jánosné, Lázár Mihályné, Gabnai Lajosné, Danczkai Antalné (Tót Komlós), Már Lajosné, Domoki Imréné, Luptovits Jánosné, Prász Jakabné, Kohut Józsefné, Röhrich Károlyné, Egetó Lajosné, Kurucz Pálné, Valkusz Pálné, Zuckerman Izidorné, Benkner Györgyné, Szilágyiné, özv. Szabóné, Lepény Lajosné, Banyai Sándorné stb.

Leányok: Hamza Rózsi, Tafler Ilona, Pécs Zsuzsi, Zinger Czilka (Hmvásárhely), Tafler Szidike, Böhm Ilonka, Csepregi Juczika, Szilágyi Mariska, Vitaszek Mariska és Gizi, Bodnár Katinka, Héder Juliska, Lázár Etelka, Lomerez Márta (M.-Bodzás), Marek Teréz, Fekete Maris, Prászk Vilma, Takács Iluska, Kohut Tekla, Dékány Juliska stb.

Jankovich István öngyilkossága.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 1.

Egy revolverlövésével elvetette ma magától az életet egy ember, a ki előkelő állásban sokak elismerése és rokonszenve mellett élt és dolgozott. A kik ismerték, tisztelték, szerették és utolsó perczig sem gondoltak arra, hogy ez a munkás ember, a ki mentől többet dolgozott, annál buzgóbban csinálta, a halál elhatározásával végzi oly sürgős gonddal munkáját.

Jankovich István az országgyűlési gyorsiroda másodfőnöke lett öngyilkos. Javakorabeli ember volt: ötvenegy éves. Munkabíró és sokat dolgozó ember volt. Az országgyűlési gyorsirodában végezett nehéz munkája mellett több más hivatalban is fáradozott. Így egyebek között a Magyar Tisztviselők Országos Egyesületében, a Korcsolyázó-egyletben. Rendezett anyagi viszonyok között élt, s a Dohány-utczában lakott özvegy édes anyjával.

Utolsó lépéseit is hivatalainak szánta. Megjelent ma reggel az országgyűlési gyorsirodában, azután a tisztviselők egyesületének kaszinójába ment, a hol nagy elszámolásokat kellett végeznie. E célból szabadságot is kért egy hétre *Fenyvesi* Adolftól, a gyorsiroda főnökétől, s ezt tegnap meg is kezdte. — A kaszinó ugyanis nemrégiben diszes palotát épített az Észterházy-utczában, *Jankovich* egy öttagu bizottsággal mint igazgató vezette az építkezést. Most torjesztette be az elszámolást, s ennek megvizsgálása lekötötte minden idejét.

Tíz óra tájban volt ma a kaszinóban. Ott elpanaszolta, hogy erős influenzája van, nehe-

zen birja a munkát, de azért utasítást adott, hogy délutánra készítsenek mindent elő a felügyelő bizottság ülésére, a melyen a számadások végleges lezárása meg fog történni.

Innen a közeli nyár-utczai *Hungária-fürdő*be ment. Szobát nyitattatott. Alighogy elkészült a fürdő, magára zárta az ajtót, aztán egy pillanat múlva lövés dördült el. Mire betörték a kabinjába, már halott volt. Ott ült a karosszékekben, s előtte a földön hevert hatlövésű revolvere. Egy golyó hiányzott belőle. Egy golyó, a melynek egy élet volt az ára.

A szokásos sablón szerint ment azután minden. Hitták a rendőrt, telefonoztak a mentőkért, hozattak a közelből egy orvost. A rendőr mindent úgy hagyott, a hogy talált és jelentést irt a kapitányságra, az orvos konstatálta a halált, végre eljövén a mentők elszállították a holttestet a törvényszéki orvostani intézetbe.

Ötven forint készpénzt és hat levelet találtak a halottnál. Egyik levél öcscsének, *Jankovich Péter* tisztviselőnek szólt, egy másik *Fenyvesi* Adolfnak a gyorsiroda főnökének, a többi rokonainak — öcscsét arra kérte, hogy anyjával, a ki 72 esztendősen gyenge öreg asszony kiméletesen tudassa halálát, Fenyvesitől mint főnökétől és jóbarátjától bucsuzott.

Mi vitte az öngyilkosságra *Jankovichot*, nem tudják. Tegnap este még kedélyesen elbeszélgetett édesanyjával, vidáman vacsorázott otthon, azután néhány hivatalos aktát intézett el és lefeküdt. Mikor határozta el magát, mikor vette a fegyvert, hol és mikor írta meg bucsuzó leveleit, nem tudja senki. Anyjának estig sem mondták el fia öngyilkosságát, mert félnek attól, hogy a gyenge asszony katasztrófa nélkül nem tudja elviselni a rettenetes hirt.

A rendőrség tudakozódott az öngyilkos felől a tisztviselők egyesületénél. Ott azt a felvilágosítást kapta, hogy *Jankovich* számadásait teljesen rendben találták. A képviselőházat is azonnal értesítették az esetről. Itt nagy részvéttel hallgatták a hirt, mert *Jankovichnak* sok jó barátja volt a képviselők között.

Botrány egy arisztokrata bálon.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 1.

Megbotránkoztató magyarellenes tüntetés történt ma este Bécsben, egy pikniken, melyet a legelőkelőbb világ tagjai rendeztek. A tüntetést olyan formában csinálták, hogy a *csárdást tánczó párokat inzultálták* s megakadályozták, hogy a magyar táncznótát a cigányok tovább huzzassák. A tüntetés különben, amilyen udvariatlan durva, olyan gyáva módon is történt, amennyiben senki sem akarta magára vállalni annak rendezését.

Az említett fényes estélyt „Herzenball” néven a Metropol szállóban tartotta meg az arisztokrata világ. Itt történt, hogy *Széchenyi* Péter lovas testőrtiszt *Kállay* Erzsivel, *Kállay* Béni miniszter leányával, *Károlyi* Mihály gróf *Taxis* hercegnővel, *Taxis* Miksa herceg pedig *Károlyi* grófnővel *csárdást* kezdett táncolni.

Alig kezdte huzni a cigány a *csárdást*, a *teremben örült pisztagés támadt* és hogy a cigányok ne játszassanak tovább, a rezes banda valakinek a parancsára rázendített egy keringőre. Ezzel azután sikerült durva módon végét szakítani a *csárdásnak*.

A jelenlévő magyarok felháborodtak ezen a drasztikus formájú tüntetésen s *Széchenyi* Péter, ki az udvari bálók szokott előtánczosa és *Taxis* herceg sorra jártak

a jelenlévő férfiakat, megtudni, hogy ki pisszegett. Megtörtént az a gyáva dolog, hogy *senki sem akarta magára vállalni a botrányban való közreműködését.*

Ekkor a fuvó-zenekar vezetőjéhez fordultak, hogy ki rendelte meg a csárdást elnyomó keringőt, de ez vonakodott felvilágosítást adni. Erre a bálban megjelent magyarok mind eltávoztak s velük együtt *Taxis herceg is*, ki nővérét karonfogva e szavakkal vonult ki a teremből:

— Nem maradunk olyan bálban, hol a csárdást tánczolókat inzultálják.

Megőrült közjegyző.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 1.

Vojnits Lajos dr. zentai kir. közjegyző évek óta vezérszerepet vitt Bácskában. Előkelő családi összeköttetései, személyes jó tulajdonságai mellett vagyoni viszonyai is arra kvalifikálták, hogy központja legyen a társaságnak, ahol megfordult. És a gavallér zentai közjegyzőt szerették is mindenütt.

Tegnap éjjel azonban nagyon furcsa dolgot csinált. Ejjel tizenkét órakor fölkelte ágyából, felöltözködött, elment a póstahivatalba és távirati blankettát kért. A póstatiszt átnyújtotta a blankettát, és tekintettel a telegrafáló előkelő egyéniségére, kivételkép hajlandó volt záróra után is továbbítani a táviratot.

Vojnits dr. erre elővett egy tizes bankót és átnyújtotta a megirt táviratszöveggel együtt a tisztviselőnek. A táviratban ez állt:

Vilmos császár Berlin.

Azt fogják rám, hogy megőrültem. Felsőgedre bizom a döntést. Válasz fizetve.

Lajos.

A posta tiszt megrémült a távirat elolvasása után, de aztán, mint valami jó farsangi tréfát, csak átvette, hogy majd reggel továbbítani fogja.

Vojnits ekkor elment két jó barátjához Ellinger Jenő és Hajdu József ügyvédekhez. Mindkettőt fölkellette valami nagyon fontos ügy alatt, és elhívta magához. Otthon már egy nagy láda pezsgő várt rájuk, melyet egy vendéglőből küldetett haza azalatt.

A két ügyvéd rögtön észrevette, hogy a közjegyzővel történt valami, miértis elküldtek Vojnits házi orvosáért. Az elősiető orvos elme-zavart konstatait, és reggelig ott maradt a beteg mellett. Reggelre a szerencsétlen ember dühöngeni kezdett, nekirohant a lakása ablakainak, és sorra bezulta valamennyit, aztán egyikén kiugrott és az arra járókat fojtogatni kezdte. Csak nagynehezen sikerült megfékezni a szerencsétlent.

Vojnits Lajos dr. Bácska legelőkelőbb családjából származik. Unokaöccse Vojnits István br. bács megyei főispánnak, és fia Vojnits Simonnak a dúsgazdag bácskai nábobnak. Boldogtalan sorsát fiatal felesége és kiterjedt rokonsága siratják.

A fővárosban, ahova délután érkezett a szomorú hírt hozó távirat, széles körben kelt részvét a köztisztviselőben álló család iránt.

HIREK.

— **Képviselőválasztás lesz ősszel.** Az általános választások híre már rég idő óta kísért. Bécsből jön róla távirat. Mint tudósítónk jelenti a *Neues Wiener Abendblatt* ma este azt írja,

hogy a magyar képviselőházat az ősszel feloszlatják úgy, hogy még télviz ideje előtt megválaszthatassák az új képviselőket.

— **A kabinetiroda új főnöke.** Bécsből táviratozza tudósítónk, hogy a király *König* udvari tanácsost ma kinevezte a kabinetiroda főnökévé. *König* régi embere a kabinetirodának, s már *Pápay* idejében kedvencz és meghitt embere volt a királynak. A kabinetiroda ügyeit eddig is ő vezette mint helyettes főnök.

— **Királyi elismerés.** A király *Bezerédy* Pál országos seiyemtenyésztési felügyelőnek mai husz esztendői működési jubileuma alkalmából legfelsőbb elismerését fejezte ki. A jubiléant egyébként is számtalan helyről üdvözölték nagyeredményü munkássága évforduló ünnepén.

— **A sorozás első napja.** Az ujonczoké volt ma a város, az ő hangos nótázásuk hallatszott mindenfelé az utcákon, hol csoportosan vonultak a városháza irányában a sorozásra. A városház oldalsó kapuja körül, az udvaron, a folyosókon pedig nagy tömegben áldogáltak a legények, várva, mikor kiabálják az ő nevüket, mikor kell a bizottság elé állani. A sorozó bizottság polgári elnöke *Sarlot* Domokos főkapitány volt, a katonai elnök *Kratky* őrnagy, a bizottság tagjai: *Tisch* Mór dr. kerületi orvos, *Nikolits* Péter, *Don* Konstantin, *Blaskovits* Antal, *Nagy* Ottókar, *Mikos* csász. és kir. főhadnagy és *Szunter* honvédhadnagy. A mai napon az első korosztálybelieknek a 250 sorozásig terjedő része került sorra. Bevált 95, köztük 14 önkéntes. Holnap, pénteken a többi első korosztályost és a második korosztálybelieket sorozzák.

— **Bilinszki programbeszéde az osztrák-magyar bankban.** *Bilinszki*, az osztrák-magyar bank új kormányzója a bank mai alakuló gyűlésén — mint tudósítónk táviratozza — hosszabb beszédben fejtette ki programját. Kijelentette, hogy a készpénzfizetés megkezdése tekintetében a bank híven fogja követni a törvények rendelkezéseit. A hitelnyújtásra nézve a két állam hitelgényeinek és a hitelképességnek igazságos figyelembe vételét ígérte.

— **Nagybójtai predikációk.** A minoriták aradi templomában a nagybójtai szónoklatokat holnap pénteken kezdik meg. Minden pénteken s minden vasárnap lesz bőjt predikáció, délután 3 órakor. Pénteki napokon *Székely* Polikárp lelkész tart magyar, vasárnapokon pedig *Novák* Adorján, német szent beszédet. A mi a német szent beszédet illeti, arra itt nálunk éppen semmi szükség nincs és egész nyugodtan el lehetne hagyni. A német predikációkat ma már — hála az Istennek — csak az Ujaradról véletlenül bejövő zöldséges kofák hallgatják meg.

— **A választó-utca rendezése.** *Mitner* József törvényhatósági bizottsági tag és társai beadványt intéztek Aradváros tanácsához, melyben a választó-utca rendezését kérik. Türelmetlennek mondják az utca kocsiútjának mostani állapotát, valamint az árkokban folydogáló szennyviz által terjesztett, az egészségre káros büzt. A beadvány az utca kikövezését és csatornával való ellátását kéri a tanácstól.

— **Az aradi ügyvédi kamara közhírré teszi,** hogy *Nemes* Zoltán ügyvéd lakhelyét Nagy Halmagyrról Vajda-Hunyadra helyezte át.

— **Elbocsátás a honvédség köréből.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a m. kir. honvédelmi miniszter *Scherhag* Ernő, *Gebhart* István, *Steiner* Károly, *Móritz* Henrik, *Popovici* György és *Vass* Géza lugosi 8. honvédgyalogezredbeli tartalékos hadnagyokat védkötelezettségük teljesítése után, viselt tiszt rendfokozatuk megtartása nélkül, saját kérelmükre a honvédség kötelékéből elbocsátotta.

— **Stefánia esküvője.** Nincs nap, hogy hír ne lenne róla s nincs nap, hogy másként ne hangzanának a hírek. Hol lesz, hol nem lesz;

most rövid időn belül, aztán csak hónapok múltán. A legújabb hírt a *Pester Lloyd* ma esti száma közli. Bécsből vett értesülés alapján az ellenkező híresztelésekkel szemben megerősíti, hogy *Stefánia* főherceggasszony esküvője e hó 22-én feltétlenül meg lesz.

— **Sorozás Világoson.** A *világosi* járásban az ideai sorozást f. hó 8-tól 12-ig tartják meg a következő sorrendben: 8-án O- és Uj-Szt.-Anna község hadkötelesei jönnek sor alá. 9-én *Kovaszincz*, Uj- és O-Fazekas-Varsánd, *Kerek*, *Pankota*, 10-én *Világos*, *Galsa*, *Muszka*, és *Magyarád*. 12-én az elmaradottakat állítják elő, továbbá az állítási lajstromok egyeztetését és aláírását eszközlik.

— **Kritikus nap.** Ugyilátszik, *Faldnak* jó hónapja lesz ez a márczius. Mert már az első napra bevált a jóslata, a mely kritikusként jelezte márczius elsejét. Tényleg kritikusként nap. A reggeli órákban valóságos szélvihar dühöngött a városban s hó is esett estefelé. Daczára a hideg szélnek a hőmérséklet normális.

— **Adókedvezményes bor.** *Szathmár* város a filokszerá által elpusztított területeken újra ültetés útján termelt bor 10 hektoliterig terjedő részének teljes fogyasztási adókedvezményben leendő részesítését ügyében a kormányhoz feliratot intéz. Ezt ma megküldte *Aradnak*, hogy pártolólaj járuljon hozzá.

— **Az új váltópénzt nem vonják be.** Híre járt, hogy a két- és huszfilléres darabokat az osztrák kormány bevonni szándékozik. A bécsi *Fremdenblatt* a híresztelésről ma a következő czáfolatot adja ki:

„Azok a fáradozások, amiket mostanában az egy- és tízfilléres forgalmának növelésére tesznek, azt a hírt tették kelendővé, hogy a pénzügyminisztérium be akarja vonni a két- és huszfilléres váltópénzt. Ez a gyantás, mint velünk közlik, egészen helytelen; a két pénznem bevonását távolról sem vették tervebe. Még sokkal rövidebb idő óta van forgalomban, semhogy határozott ítélet lehetne mondani alkalmas vagy alkalmatlan voltáról.”

— **A kereskedők, mint esküdtek.** A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara tegnapi ülésén a sok vitális érdekű, komoly tárgy között hatalmas derűtséget keltett egy átirat, melylyel kassai kollégája kereste fel a nagyvárad kamarát. A kassai átirat tulajdonképen egy bátoratlan kérdés. Azt kérde a kassai kamara, hogy közös felirattal nem lehetne-e vajjon az igazságügyiminiszttert arra bírni, hogy az esküdtekül kisorsolt kereskedők az esküdtszéki tárgyalásokon helyetteseikkel képviseltethessék magukat?

A kérdés homéri derűtséget keltett. Csak úgy röpködtek a közbeszólások.

— Hát azoknak nincs más dolguk?

— Ellenkezik a törvény szellemével!

— Nem árverés az!

— Ki kell oktatni őket! . . .

Végre is a kamara kimondta, hogy a kérdéssel nem kíván foglalkozni.

— **Halálozás.** Ifj. nemespalágyi *Palágyi* Károly, a dunántúli helyi érdekű vasutak titkára, élete 35 ik s házassága 7-ik évében Budapesten elhunyt. A megboldogult halálával érzékeny csapás érte az aradi *Palágyi* és *Reicher* családokat is.

— **Aradi mintára.** *Versez* város tanácsa *Aradhoz* átiratot intézett, melyben a fogadó, vendéglői, kávé és kávémérési iparról szóló szabályrendeletet tanulmányozás céljából kéri.

— **Öngyilkosság a nászuton.** Pozsonyból fel-tűnő öngyilkossági kísérlet hírért jelentik. Tegnap délelőtt a Bécs és Marchegg között haladó vonaton egy szép fiatal magyar asszony erőszakos módon akart megválni életétől. Revolverével balmellébe lőtt, de a golyó nem érte szívét, csak tüdejét furta át, s ennek köszönhető, hogy ámbár súlyos sérülést szenvedett, megmenthető az életnek. A körülmények, me-

lyek az öngyilkosságot megelőzték és kísérték, regényes színt adnak az esetnek. A budapesti VII. kerületi anyakönyvvezető előtt *Palik-Ucsovni* Arthur, brassó-szörénymegyei birtokos tegnapelőtt házasságra lépett *Glaubitz* Flóra Mária haroneszszel, kinek édesatyja a X. kerületben lakik. Mivel a baronessz római katolikus, a férj pedig görögkeleti vallású volt, a polgári házasságkötést egyházi esketés nem követte. A fiatal pár a házasságkötés után Bécsbe utazott és a Magyar király szállóban vett lakást. A baronessz azonban már utközben rosszulérről panaszkodott. Másnap reggel a fiatal házaspár között, mint mondják, valami czivódás támadt s ennek hevében az új asszony kijelentette, hogy tüstént elhagyja az urát. Palik erre azzal válaszolt:

— Menj, ha akarsz!

Az asszony ezt meg is tette. Azonnal csomagolt és a legközelebbi vonattal el is utazott. Jegyét Budapestig váltotta ugyan meg, de azzal a szándékkal, hogy utközben öngyilkos lessz. Az öngyilkosságot egy I. osztályú kocsi-ban követte el, azzal a revolverrel, melyet leánykorában is magával hordott. A golyó csak a tüdejét sértette meg. A lövés után a fiatal asszony elájult, de negyedóra múlva magához tért és irtózatot fájdalmat érzett. Segítségért kiáltott és bezúta a vasuti kocsi ablakait. A kalauz meghallotta a kiáltást és másokkal együtt az első segítségben részesítette. A sebesült asszonyt, kinek sebé nem életveszélyes, a pozsonyi kórházba szállították. Romantikus hajlamu nőnek ismerik, és azt hiszik, hogy tettét egy pillanatnyi beszámíthatatlanságban követte el.

— **Lucchoni merénylete.** Zürichből táviratozák, hogy a vizsgálat csak most állapította meg annak a merényletnek lefolyását, a melyet *Lucchoni* és társai a fegyházban a napokban elkövettek. Egy előre szervezett összeesküvés eredménye volt a merénylet, a melyben részt vettek az összes fegyenczek. Hogy hogyan nem állapodtak meg, máig sincs tisztázva, tény az, hogy a szerepek előre ki voltak osztva. *Lucchoni*re az volt bízva, hogy valami ürügy alatt vezettesse magát az igazgató elé és szurja le. Ez alatt a többiek a fegyházi öröklet fegyverezték volna le s mindannyian megszöktek volna. A terv azonban nem sikerült, mert a fegyházi csendőrség ideje korán neszét vette a támadásnak és fegyverbe lépett. A lázadást nagy erélyvel fojtották el csirájában; több fegyencz megsebesült. Kettőnek sikerült a zavarban megszöknie, de ma ezeket is elfogták Szarajevóban és visszavitték a fegyházba. Az összes lázadókat vasra verték s szigorított őrizet alatt tartják.

— **Cronje Temesvárott.** Temesvárnak tegnap óta érdekes vendége van *Cronje* bur tábornok, az elszánt hős szabadságharcos, a heves küzdelem fáradalmait az ottani városi kórházban pihenni ki. A kórház-orvosok és ápolók azonban semmi tekintettel sincsenek az érdekes vendégre, kit következetesen — *Woresil* Gergely molnárszegédnek czimeznek. A bur tábornok ezért nem jól érzi magát Temesvárott és segélyül akarta hívni hős harcósait. E dühöngés eredménye megint az volt, hogy az orvosok kényszerzubbonyba helyezték *Woresil* molnárt, ki *Cronje* tábornoknak tartja magát.

— **Az ezredik pohárköszöntő.** A magyar embernek véreben gyökerező tulajdonság az, hogy szeret pohárköszöntőt mondani. Aligha van magyar széles e hazában, aki már nem mondott volna életében legalább egyet. Olyan magyart pedig aki többet mondott, uton-utfélen lehet találni. De senki nem multa még felül dr. *Mály* Istvánt, Kolozsvár tiszteletbeli főorvosát, aki arról nevezetes, hogy már ezer pohárköszöntőt mondott, hosszabbat, rövidebbet. Az ezrediket a minap mondotta el egy városi lakomán. Amerikában a tósztosók királyának neveznék e rekordjáért.

— **Képes levelező-lap kiállítás.** A kereskedelmiügyi miniszter a május hónapban Budapes-

ten tartandó képes levelező-lap kiállítás bizottságába a miniszterium képviselőjére dr. *Hennyey* Vilmos posta- és távirada-igazgatót küldte ki.

— **A megyei takarékpénztár a múlt évi nyereségből jótékonycélra szánt összeget a következőképp osztotta szét:**

Megyei tisztv. nyugdíjalap 100 korona, Megyei jegyzői nyugdíjalap 100, Megyei közpórház alap 100, Aradi polgári jótékony-egylet 100, Szabadságharczi muzeum 100, Aradi árva és lelenczház 100, Aradi izraelita testvér-egylet 100, Aradi izraelita jótékony nőegylet 100, Szegény tanulókat segélyező egylet 100, Elek község 100, Battonya község 100, Kereskedő ifjak betegsegélyező egylete 100, Népkonyha 100, Aradi izr. jótékony egylet 100, Aradi első betegsegélyező és temetkezési egylet 100, Fa- és fémipari szakiskola 100, Aradi evang. teplom építési alap 100, Vidéki hírlapírók orsz. nyugdíjalap 100, Keresk. akad. ifj. segély-egylete 60, Polgári leányiskola könyvtára 60, Kölcsey-egylet könyvtáralap 60, Vörös kereszt-egylet 60, 1848—49 honvédegyelet 60, Aradi kereskedők-köre 60, Aradi önkéntes tűzoltókar 50, Aradi nemzeti szövetség 50, Aradi evang. iskola szegény tanuló 50, Aradi tanító test. segélyalapja 50, A kir. főgymnasium és állami főreál iskola ifju segély-egylet 50, Aradi siketnéma iskola 50, Gáji ovoda 50, Mikalakai magyar iskola 50, Nagyvárad magyar iskola 50, Magyarádi magyar iskola 50, Paulisi magyar iskola 40, Siklói községi magyar iskola 40, Állami tanítóképző segély-egylet 40, Aradi izr. árvaház 40, Első aradi temetkezési egylet 40, izr. kiházasító egylet 40, Hivatalszolgák segély egylete 40, Gáji tűzoltóság 30, Aradi iparos betegs. és temetk. egylet 30, Aradi iparos ifjak önképző és betegs. egylet 30, Általános munkás betegsegélyező egylet 30, Kossuth Lajos betegsegélyező- és temetkezési egylet 30, Aradi fehér kereszt egylet 50, N.-Halmágyi magyar iskola 50 korona.

— **Talált gyermekholttest.** Titokzatos bűnyűben nyomoz néhány nap óta a budapesti rendőrség. Február 26-án ugyanis Ó-Budán, a Szentendrei-uton levő *Brüll* Ferencz-féle téglagyártelep mögött a járőrelők egy körülbelül másfél évesnek látszó fiucska rongyokba burkolt holttestére bukkantak. Jelentést tettek a rendőrségnek, a mely rögtön megindította a nyomozást. A holttestet beszállították a törvénytörési orvostani intézetbe, hogy megállapítsák a halál okát. A bonczolást ma délelőtt végezték és megállapították, hogy a szerencsétlen gyermek tüdőgümőkórban, természetes halállal halt meg. A rendőrség most nyomozza a lelketlen szülőket, a kik elhalt, gyermekük holttestét az utcára vetették, a helyett, hogy tisztességesen eltemették volna.

— **Demeter Erzsi tragédiája.** Maupassantnak van egy nagyon szomorú novellája. A matróz hosszú tengeri út után szárazföldre lép. Mohón fut az olcsó szerelem után és rátalál a nővére. . . A való élet néha megréfalja a novelistákat s utána csinálja, a mit az író komponált. A sors kegyetlen tréfája a Demeter Erzsi tragédiája is. Demeter Erzsi szép volt, fiatal volt s tapasztalatlan. A szépsége rosszra csalta, a fiatallaga meg nem oltalmazta, a tapasztatlansága elvesztette. Odahaza a maga kicsiny fehérházas falujában, nádfedeles kunyhók között gondtalanul boldogan élt. De szegényen. Ez volt a veszte neki is; hisz' annyi embert vitt már kísértetbe a csengő ezüst kísérteties fehér csillogása. Őt is elkábította. Ha hosszú, dolgoz nap után pihenni tért szalmazsuppos fekvőhelyére s nehéz pilláit lecsukta az álom, pajkos koboldok incselkedtek az együgyű parasztleány tanulatlan szívével s elvitték meszsze, nagy paloták közzé s mutattak neki aranyat, ékszeret, bársonyt, selymet, deli urfit, robogó hintót. . .

— S ez mind a tied lesz, ha követsz engem, engem a ki a jóság, a szerelem, a forró, izzó vágy vagyok. S a szegény leány követte a daemont. Tapasztalatlan fejével, lobbanékony szívével került bele az emberek forgatagába s bele-szédült, belefutott a posványba. Már ott tartott,

hogy pénzért kínálta magát. Tegnap este aztán megszólított valakit Budapesten a József-kör-uton. Az a valaki rátekinített s fölismerte . . . a szegény leány pedig hazament. Szépen tele-tömté a kályhát szénnel s azután kihuzta a csöveket s lefeküdt — várta a halált. Előbb meg-írta, hogy:

— *Nem akarok tovább élni ebben a romlott világban.*

S sirva, zokogva lehelte be a halálos gőzt, mely tele töltötte tüdejét s alétan, félig holtra válva pirkadott rá a hajnal. Jóságú emberek vitték a kórházba — haldokolni. . . Ez a Demeter Erzsi szomorú tragédiája.

— **Óriási dinamit robbanás** történt a Turin melletti Arigliana községben. A robbanás folytán, mely a Nobel-féle dinamit részvénytársaságnak két millió korona kárt okozott, 17 ember meghalt, 42 megsebesült, s a szétvetett épületek romjai 20.000 négyzetméter területet borítanak. Az óriási katasztrófát 400 kiló nitroglycerin felrobbanása okozta, melytől rögtön a felraktározott készlet, 12.500 kiló dinamit is felrobbant, s a földet 20 méter mélységig 40 méter átmérőjű körben teljesen felszakította. Szerencse a szerencsétlenségben, hogy az ősz-

— **Csárdás és valczer.** Szatmárról két tánc-estélyről adnak hírt és a két mulatságot érdekes szembeállítani egymással. Először a szatmári helyőrség tisztikara rendezett táncmulatságot, a melyen örvendően tünt föl, hogy csárdással kezdtek. Föllekesülve, tüzesen járták a vendégek a csárdást, a mely egyszeriben oly vidám, lelkes hangulatot teremtett, hogy megállapította a mulatság sikerültét. Most szombaton pedig a millenium emlékére alakult ezres jótékony-egyesület rendezte mulatságát. A rendezőség jónak látta a táncrendet valczerrel kezdeni. A szégyenletes elhatározásnak már napok előtt híre járt, a miért azután a résztvenni szándékozók közül sokan előre lemondtak a mulatságról. A városban szerte oly izgatottsággal tárgyalták ezt a dolgot, hogy a rendőrség botránytól tartott és felkérte a rendezőséget, hogy változtassa meg tervét. Közbenjárása azonban eredménytelen volt és a mulatságot mégis valczerrel kezdtek. Az első ütemek felhangzása után azonban valóságos népvándorlás támadt a ruhatár felé. A vendégsereg javarésze rögtön elhagyta a termet. Nagyon tanulságos ezt a két mulatságot szembeállítani egymással. Megtanuljuk belőle, hogy milyen erős Szatmárt a hazafias szellem, a mely még a táncban is föltétlen elsőbbséget követel a magyarságnak. Es helyesen!

— **Ajándék tárgyak** bármely alkalomra, u. m. kínai ezüst tárgyak, finom bőr diszmu áruk, nipp-tárgyak, gyermek játékok, háztartási cikkek stb. kaphatók a legnagyobb választékban és még eddig nem létezett olcsó árban *Porter* Vilmos koronás áruházában Aradon a Központi Szálloda épületében. A koronás áruházban beszerzett cikkek olyan csinosak és elegánsak, hogy bizton lehet velők hatást elérni, nem csoda tehát, hogy a helybeli és vidéki közönség minden rétege már régen bizalommal és különös előszeretettel fordul meg ebben a szolidá-gáról híres üzletben.

— **Halálos lórugás.** *Koncz* Lajos pécskai építész kocsisát, *Czeplédy* Balázst, tegnap éjjel, mikor aludt az istállóban egy ló megrugta. *Czeplédy* halálán van.

— **Végzetes fadöntés.** *Andre* Péter ó-pécskai lakos tegnap több társával a német-szent-péteri erdőben fát döntött. Egy lezuhanó fa *Andrera* esett, a ki fején találva, eszméletlenül bukott össze. A szerencsétlen ember még nem tért magához, valószínűleg súlyos belső sérüléseket szenvedett.

— **Kirándulás tolvaj-utra** *Himberger* Sándor ópécskai kereskedő a minap elloptak 12 se-lyemkendőt, 60 korona értékben. A tettesek *Kleics* Floricza és *Krizsán* Róza ismert aradi vásári tolvajok voltak, kik egy kis vendégsze-replésre átrándultak Pécskára. Felbátorodva a sikertől, ma ismét látogatást tettek *Himberger*-nél, ott azonban felismerve, elfogták őket s átadták a csendőröknek, kik mindkét tolvaj-nót letartóztatták.

— Magyar név. Kiskoru *Kohn Emil aradi* lakos vezetéknevét belügyminiszeri engedéllyel „Kárász“-ra változtatta.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Gyilkosság szerelemföltésből.

— Folytatólagos esküdtszéki tárgyalás. —

Arad, márczius 1.

Az aradi esküdtbíróóság ma fejezte be a tegnapi megkezdett végtárgyalást, melyben *Fericsán Györgye* gyilkossága ügyében meg is hozta az ítéletet. Mint tegnap megirtuk, *Fericsán* az a vád terheli, hogy *szerelemföltésből* megölte *Mia Györgyét*. A vádlott a tegnapi végtárgyalás folyamán tagadta ezt s ma is megmaradt a tagadás mellett. Csupán azt ismerte be, hogy felbújtatták *Mia* megverésére, de ezt sem tette meg, mert a felbujtóit egyedül hagyta, mikor *Miával* összejött s erre ő elfutott.

A mai folytatólagos végtárgyalás az esküdtek elé terjesztendő kérdések megállapításával kezdődött. A feltett kérdések közül egyik arra vona kozik, hogy elkövette-e *Fericsán* a halált okozó súlyos testi sértést; a másik pedig, hogy többek bántalmazták-e *Miát* s így következett be ennek halála.

Meszlényi Antal kir. alügyész a halált okozó súlyos testi sértés büntetését kéri kimondani.

Nemess Zsigmond dr. védő hatásos beszédében kifejti, hogy bizonyítékok nincsenek *Fericsán* ellen. Egy ember látta csupán, hogy *Fericsán* megütötte az áldozatot, de a vallomások azt bizonyítják, hogy többen is bántalmazták.

Az esküdtek halált okozó súlyos testi sértésben látják bűnösnek a vádlottat, míg arra nézve, hogy többen is bántalmazták-e *Miát*, nem-mel felelnek.

A törvényszék, az esküdtek verdiktje alapján, *Fericsán* hat évi fegyház büntetésre ítélte. Mivel sem súlyosbító, sem enyhítő körülmények nem forogtak fenn a büntetés megállapításánál a halált okozó súlyos testi sértés büntetéseért kiszabható legsúlyosabb tíz év és legenyhébb két év felét a hat évett vette. A büntetésből, mint vizsgálati fogoly egy hónapot töltött ki *Fericsán*. Az ítélet ellen a vádlott és védője semmiségi panaszt adtak be.

Nagy megnyugvást keltett a tárgyalási teremben a következetesen tagadó vádlottnak az ítélet kihirdetése után tett önkénytelen beismerése. Mikor megtudta, hogy hat évi fegyházat kap, odaszólt:

— Nagyon súlyos a büntetés, mert hiszen nem is egyedül, hanem öten támadtak meg *Mia Györgyét*.

Ezzel elárulta, hogy hát még sem futott el, mikor meglátta *Miát*, hanem tényleg megtámadta. Hogy pedig azt egyedül tette, azt a tanúk igazolták.

Hamisjátékos és a rendőrség.

— Berlin bűnkrónikájából. —

Arad, márczius 1.

Az a kártya-affér, a mely a múlt év októberében nyert befejezést Berlinben, legközelebb egy utójátékot kap. Ez az utójáték pedig egy törvényszéki tárgyalás lesz, melyen *Wolff H. R.* tőkepenzest fogják felelősségre vonni a kártyajáték iparszerű üzése miatt.

Ez a tőkepenzes, kit különben hamisjátékos *Wolff*-nak neveznek el, állítólag a *Club der Harmlosen* perének fővádlottjaival állandó

összeköttetésben volt s a nevezett klubban sokat megfordult.

A *Club der Harmlosen* perének kezdete előtt és tartama alatt mindenféle meséket találtak ki az emberek a nagyon keresett, de meg nem talált *Wolff* tartózkodási helyére vonatkozólag. Az egyik *Monte-Carlóban*, a másik *Párisban* látta, míg a harmadik *Londonban* találkozott vele. Végre *Wolff* maga jelentkezett október hó 24-én a bíróság előtt.

S ekkor kiderült, hogy *Wolff* nem volt sem *Monte-Carlóban*, sem *Párisban*, sem *Londonban*, hanem a per tartama alatt *Berlinben* tartózkodott és pedig még hozzá abban a lakásban a hol éveken át lakott és a berlini rendőrség minden erőlködése daczára sem tudta megtalálni.

Maga *Wolff* bevallotta, hogy már a vizsgálat megindításakor jelentkezett volna a bíróság előtt, de folyton betegeskedett és egyáltalán nem volt tudomása arról, hogy őt nyakrafőre keresik. Az ellene még 1899. január havában kiadott elfogatási parancsról, csak a jelentkezése utáni első kihallgatásnál szerzett tudomást, ámbátor a rendőrségnek tudni kellett lakását és *Berlinben* való tartózkodását nagyon könnyen konstatálhatták volna.

Wolff *Berlinben* maradt, a nélkül, hogy szorgosan elrejtőzött volna. Ha a napközben keveset járt is ki, mert szégyelte magát, esténként csak megtette rendes sétáit és majdnem mindennap megfordult két borkereskedésben. És a szemfüles berlini rendőrség csak nem tudta elcsipni *Wolff*ot a „hamis játékos“-t ki ellen réges-régen elfogatási parancs volt kiadva és kinek tanuskodása esetleg egész más irányt adott volna a *Club der Harmlosen* perének.

A feltevés ellen, hogy ő hamis játékos volna most erélyesen védekezik *Wolff* a védőügyvédjéhez intézett levelében. Ez a levél, melyet a védőügyvéd átadott a vizsgálóbírónak a következő szavakkal végződik:

„Én felháborodással tiltakozom von *Mauteuffel* tanunak igazságtalan és jogosulatlan vádaskodásai ellen s nagyon kérem tisztelt ügyvéd urat, sziveskedjek a dolog tisztázásában közrehatni, hogy esetleg azon ujságok ellen, melyek engem állhatatosan „hamisjátékos“-nak neveznek, megtehessem a törvényes lépéseket. Az ujságoknak még azon joguk sincs, hogy engem „játékos“-nak nevezzenek, mert én már 1883. óta nem játszom, a mely állításomnak igazát különben a törvényszék fogja beigazolni.“

Egész *Berlin*, a mellett, hogy jól nevet a rendőrség ügyetlenségén, roppant módon érdeklődik most a hamisjátékkal vádolt tőkepenzes perének lefolyása iránt.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Az esküdtek napidijai. Az aradi esküdtbíróóság első tárgyalási ciklusa a mai nappal véget ért. A kisorsolt harmincz esküdt napidiját, mely 1388 koronát tesz, ma fizették ki. Ebből a helybeli esküdtek egy napra eső díja 2 forint, a vidékieké 3 frt és utiköltség. A legközelebbi ciklus június végén veszi kezdetét.

§ A csordás gyilkosa. 1898. november 23-án hajnalban a nyáregyházai tejgazdaság egyik istállójában *Lengyel Józsefet*, az egyik csordást véreben halva találták. Az első pillanatban olyan volt a látszat, hogy a bika döfte agyon a csordást. De a mikor a holttestet közelebről megnézték, észrevették, hogy baltától és vasvillától eredő ütések és szurások vannak a fején és a testén. Megindult a nyomozás s ennek során a gyanu *Varga János* csordásra esett, aki ellenséges viszonyban volt *Lengyellel* s akit aztán a vele vadházasságban élő *Otvös Erzsébet*tel együtt letartóztattak. A vizsgálat során

Varga mindent tagadott, de hazudozásában alaposan megzavarta az ócsai járásbíróóság díjnokának és szolgálójának vallomása, akik ravaszul kihallgatták, amikor *Varga* a börtönben a feleségét hamis vallomásra kitanította. A kályhasövön keresztül *Varga* átszólt a feleségének:

— Engem tegnap kihallgattak, de tagadtam mindent. Tagadj te is. . .

— Jókora beszélsz már! Eláztattak már mindent!

— Hiába, tanuk nincsenek. Csak te tagadj mindent, én is tagadok. . .

A leskelődők minden szót bejegyeztek s ezt a párbeszédet a pestvidéki törvényszék előtt tartott végtárgyaláson elébe tartották a vádlottnak, a kire ez frappáns hatást tett.

— Hogy ezt mondtam-e, nem tudom: lehet, hogy ilyet mondtam, — hebegte zavartan.

A törvényszék különben *Varga Jánost* szándékos emberölés büntette miatt tizenkét évi fegyházra ítélte. A kiszabott büntetést a kir. tábla helyben hagyta. Ma foglalkozott ezzel az ügygyel a kuria IV. büntetőtanácsa, mely *Zsigmondovits* bíró előadása alapján a fegyházbüntetést nyolcz évre szállította le.

§ Az elkallódott házbérek. *Bánlaki Pál* budapesti magánmérnök *Csengery-utca* 34—36. számú házaihoz házfelügyelőül alkalmazta *Stein Lipót* tönkrement fűszerkereskedőt, aki kiváló előszeretettel vállalkozott épületek lebontására. Mint vállalkozó és házfelügyelő két éven keresztül csekély haszonnal ugyan, de mégis tisztességgel felelt meg kötelességeinek. A múlt év augusztusában azonban megbílyent az egyensúly a vállalkozói és a házfelügyelői foglalkozása között. A különbséget akként vélte kiegyenlíteni, hogy a beszédett házbéreket, ahelyett, hogy átadta volna a háziurnak: *Bánlaky mérnöknek*, egyszerűen vállalkozói minőségéből származott veszteségei kiegyenlítésére fordította. *Bánlaky*nak feltűnt, hogy a lakók oly kevés házbért fizettek az augusztus-novemberi negyedre, megbízta ügyvédjét, hogy a hátralékban levőket pörölje. Az ügyvéd eljárva utasításához híven, megtudta a valót, azt t. i., hogy *Stein* házfelügyelő sikkasztott. — A budapesti büntető törvényszék *Eördögh* bíró elnöklelte alatt ma tárgyalta ezt a bűnügyet. A tárgyaláson vádlott azzal védekezett, hogy háziurnával: *Bánlaky* mérnökkel társasviszonyban állott házbontási vállalatokra. *Bánlaky* át is adott neki 3500 frtot erre a célra, de a pénz elveszett, mert időközben az építési anyagok ára nagyon leszállott. Ezen veszteség fedezésére kellett neki az elsikkasztott 834 frtnyi házbér. A törvényszék, figyelemmel ezen körülményre, hat havi börtönre ítélte sikkasztás büntetéseért a vádlottat. Az ítélet ellen az összes felek felebeztek.

NAPIREND.

Márczius 2. Péntek. Róm. kath. naptár: Jézus töviskoszorúja. — Protestáns naptár: Jézus töviskoszorúja. — Izraelita naptár: Veadar. Ros. Chodes. — Görög-keleti naptár (február 18.): Leo pápa. — A nap kél 6 óra 24 perczkor, nyugszik 5 óra 28 perczkor. — A hold kél 6 óra 25 perczkor, nyugszik 7 óra 13 perczkor.

Időjárás. Legnyomás reggel 7 órakor 751.3 milliméter, délután 2 órakor 754.8 milliméter. Hőmérsék reggel 7 órakor 9° + 5.4 délután 2 órakor 9° + 3.0. Szél irányja és ereje reggel 7 órakor DK. 2. délután 2 órakor EN. 3. Felhőzet reggel 7 órakor felborult, délután 2 órakor borult, esik. Csapadék az utóbbi 24 órában 1 milliméter.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, helyenként csapadék.

Szabadságharosi emléktárgyak országos muzeuma (színházépület I-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. — Belépti-díj: Hétköznap 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár nyitva van hétfőn délután 4—5. pénteken délután 4—5 és szombaton délelőtt 11—12 óráig. Helyiség: Erekléy-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Márczius 3. Az aradi első gyártelep részvénytársaság rendkívüli közgyűlése délelőtt 10 órakor. — A mérnök- és építész-egylet táncmulatsága (Központi szálló). — Táncestély Pécskán (Heller-szálloda).

Márczius 4. Az aradi vonósnégyes kamarazene hangversenye délután 5 órakor (Központi szálló). — A világi önszegélyző-egyesület mint szövetséget közgyűlése délután 3 órakor. — Az országos vöröskereszt-egylet aradi választmányának közgyűlése délelőtt 11 órakor (Városház). — A Viktória takaré- és hitelintézet mint szövetséget közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Az egyesült új-arad-zsigmondházi önéntes tüzoltó-egylet közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Az aradi polgári lövész-egyesület közgyűlése délelőtt 10 órakor (Városház). — Az aradi kereskedők körének közgyűlése délután 3 órakor. — Az aradi ipartestület közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Márczius 5. Kőrallatorvos választás Világoson. — Vi-

lágos hegyközség közgyűlése délután 2 órakor. — Az aradi cigányzenészek táncvigalma (Kass-vendéglő.)
 Márczius 8. A román-pécskai takaré- és segélyszövetkezet közgyűlése délelőtt 9 órakor.
 Márczius 10. A kisjenő-erdőhegyi kaszinó műkedvelő zeneestélye. — Gőzgépközlekedés és kazánfűtők vizsgálata.
 Márczius 15. A sajtószabadság emlékünnepe.
 Márczius 18. A borosjenői takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órakor.
 Márczius 28. Kőrálatorvosválasztás Ternován.

LEGUJABB.

(Lapzártakor érkezett telefon-jelentések.)

Dóczy Lajos báró.

Budapest, márczius 1. A király tegnap Dóczy Lajost bárói rangra emelte. Dóczy mint író a magyar irodalomban kitűnő nevet vívott ki magának. A politikában is nagy része volt, az 1865-iki híres pesti országgyűlésen ő volt a Presse tudósítója, nagy feltűnést keltettek azon cikkei, melyekben Deák Ferencz kiegyezési műveit védte. Ezek a cikkek fölkellették Horváth Boldizsár igazságügyminiszter figyelmét és ő eszközölte ki, hogy Dóczy a miniszterelnökségben 1868. Andrassy Gyula gróf főnöksége alá került. 1872-ben Andrassy külügyministersége alatt Bécsben működött mint osztálytanácsos, majd udvari tanácsossá nevezték ki és a magyar nemességen kívül sok bel- és külföldi kitüntetést kapott. — A Kisfaludy-társaság 1887-ben tagjai sorába választotta, tagja a Petőfi-társaságnak is. 1871-ben nyert el a Csók című vigjátékával a Teleky-díjat. Az Utolsó szerelem című vigjátékát 1884-ben adták először a Nemzeti színházban. Irta még Széchy Mária történeti drámát, a Vegyes párok-at, Vera grófnőt. — Mint fordító is nagy érdemeket szerzett Goethe Faustjával, valamint Arany János és Vörösmarty számos költeményét ültette át német nyelvre. Madách Ember tragédiáját is az ő fordítása és átdolgozása szerint látják a német színpadokon.

Az angolok Bloemfonteinban.

London, márczius 1. A késő éjjeli órákban hivatalosan jelentik Londonból, hogy az angol lovasság Bloemfonteinba érkezett.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS.

— Fizetésektelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségeket jelenti: Bermann Lajos Tisza-Földvár. — Goldstein Rudolf, Oravicza. — Márkus József, Nagyvárad. — Polansek F., Idra. — Sykora és társa, bej. cég Brünn.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1899. évi október hó 1-től. —

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul.	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Szm. sz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Szm. sz. tv. délután 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 8.48
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.54
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinról délután 2.04	Radnáról délután 2.38
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Személyvonat reggel 7.15	Személyvonat reggel 8.46
Vegyesvonat délután 4.16	Vegyesvonat este 7.49
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbesről szv. reg 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borosbesreg szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, márczius 1.

Déli tőzsde. A buzakinálat mérsékelt, vételkedv gyöngye. Határozott irányzat mellett 18,000 metermázsa került forgalomba, meghatározott áron. Egyéb gabonaművekben kevés forgalom. Időjárás hűvös, szeles.

Zárul 12 órakor:

Buza áprilisra	7.43— 7.44
Buza októberre	7.69— 7.71
Rozs áprilisra	6.31— 6.32
Rozs októberre	6.42— 6.44
Zab áprilisra	5.— 5.02
Tengeri májusra	5.17— 5.18
Repce augusztusra	12.25—12.35

Zárul 4 órakor:

Buza áprilisra	7.47— 7.48
Buza októberre	7.73— 7.74
Rozs áprilisra	6.33— 6.34
Rozs októberre	6.44— 6.45
Zab áprilisra	5.01— 5.02
Tengeri májusra	5.16— 5.17
Repce augusztusra	12.35—12.40

Zárul 4 órakor:

Osztrák hitelrészvény	756.30	korona
Magyar hitelrészvény	750.—	
Leszámitolóbank részvény	503.—	
Rima-Murányi vasmű részvény	634.50	
Osztrák-magyar államvasuti részvény	661.50	
Közúti vasút	676.—	
Városi villamos vasút részvény	340.50	

S z e s z ü z l e t.

— Márczius 1. —

Mat jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 111 korona, kicsinyben 113 korona, finomított szesz nagyban 114 korona, kicsinyben 116 korona hordó nélkül per 100 liter 70 beleértve 70 korona fogyasztási adót Szarított moslék 11 korona metermázsként.

Budapest-kőbányai sertéskeresk. csarnok.

— Márczius 1. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban 92.—94.— filig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — filig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 100.—102.— filig. Fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 100.—101.— filig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 99.—100.— filig. Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban — filig. Közép páronként 220—280 kilogrammon felüli sulyban 97.—99.— filig. Könnyű páronként 220 kilogrammig terjedő sulyban — filig. Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban — filig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli sulyban — filig. Könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban — filig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli sulyban — filig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — filig. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli sulyban 97.—99.— filig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 96.—98.— filig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 94.—97.— filig. Megjegyzés: A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. — Szokászerűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4% vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadónak. Sertéslétszám: Február hó 26-án volt készlet 23378 darab, február hó 27-én főlhajtott —336 darab, február hó 27-én elszállított —108 darab, február hó 28-án maradt készletben 23606 darab. Üzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. márczius 1.

Magyar aranyárjadék 4%	98.50
Magyar koronárjadék 4%	93.80
Magyar arany 4 1/2%	100.75
Magyar ezüst 4 1/2%	99.75
Magyar keleti vasút	99.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	93.—
Magyar italmegváltási kötvény	99.40
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	94.—
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	163.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	141.50
Osztrák papírjaradék	99.25
Osztrák jaradék ezüst	99.15
Osztrák jaradék arany	99.—
Koronárjadék	99.—
1860-iki államsorsjegyek	137.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1770.—
Magyar hitelbank részvény	749.50
Osztrák hitelintezet részvény	757.—
Osztrák-magyar államvasut	661.56
20 frankos arany (Napoleonador)	19.29
Német birodalmi márka	118.15
London	242.50
Páris	96.2)

30,000 nyeresemény.

Utolsó főhuzás!

Huzás márczius 14-től április 10-ig.

Főnyeresemény: 1.000.000 korona.

Kisorsoltatnak még a következő nagyobb nyeresemények:

- 1 nyeresemény á 400,000 korona,
- 1 nyeresemény á 200,000 korona,
- 1 nyeresemény á 100,000 korona,
- 1 nyeresemény á 60,000 korona,
- 1 nyeresemény á 40,000 korona,
- 2 nyeresemény á 30,000 korona,
- 3 nyeresemény á 20,000 korona,
- 20 nyeresemény á 10,000 korona,
- 50 nyeresemény á 5,000 korona,
- 400 nyeresemény á 2,000 korona,
- 720 nyeresemény á 1,000 korona, stb.

A hatodik osztály nyereseményének összege:

9.550,000 korona.

Ajánlok a VI-ik osztályra szóló vétel-sorsjegyeket,

melyek nálam nagy számválasztékban a következő eredeti áron kaphatók:

- Egy 1/1 6. osztályu sorsjegy 160 kor. — fil.
- Egy 1/2 6. osztályu sorsjegy 80 kor. — fil.
- Egy 1/4 6. osztályu sorsjegy 40 kor. — fil.
- Egy 1/8 6. osztályu sorsjegy 20 kor. — fil.

A hatodik osztályra való megújítás minden igény különbeni elvesztésének terhe alatt

1900. évi márczius hó 7-ke előtt

eszközleendő.

Megújítási árak a hatodik osztályra:

- Egy 1/1 6. osztályu sorsjegy 24 kor. — fil.
- Egy 1/2 6. osztályu sorsjegy 12 kor. — fil.
- Egy 1/4 6. osztályu sorsjegy 6 kor. — fil.
- Egy 1/8 6. osztályu sorsjegy 3 kor. — fil.

Főnyeresemény:

1.000,000 KORONA.

WALLFISCH ARMIN

bank- és váltó-üzlete Aradon.

A m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító helye..

ALAPITTATOTT 1875. ÉVBEN.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Megyei és városi telefon: 129-ik szám.

30,000 nyeresemény.

Utolsó főhuzás!

Huzás márczius 14-től április 10-ig.

REGENY-CSARNOK.

A milliomos büntársa.

— Büntényi regény. —

Irta: **M. E. Braddon.**

Magyarra átdolgozta: Hevessy Jenő. [26]

(Folytatás.)

Clement és anyja lázas türelmetlenséggel várták Margit visszatértét. Különösen Austint gyöttré a hosszas kimaradás miatt az aggodalom.

— Edes Clementem, — mondá végre az anya, — menyasszonyod miatt igazán nyugtalanlakodom. De hogy is hagyhattad őt el?

Clement nem válaszolt erre a kérdésre, hanem kalapja után nyult és távozni készült.

— Engem is gyötör elmaradása. Kimegyek és elnézek valamerre. Hátha megpillantom!

Elhagyta a szobát. Anyja utána kiáltott:
— Clement! Csak nem távozol felöltöd nélkül! Különösen ma, oly hüvös estén!

De a fia nem hallotta az anyai intést. Kiszietett a folyosóra és bezárta az ajtót. A nyugtalanság folyton üzte. Föl kellett fedeznie Margitot, noha nem tudta, hol és mikép keresse.

Lefutott a lépcsőkön. De alig haladt néhány fokot, midőn alant egy jól ismert alakot pillantott meg, Margit volt.

A lecsüngő lámpa teljes fényét árasztotta le reá s oly csöndesen jött eléje, mintha tovább nem bírná magát, mintha minden perczen összeakart volna roskadni, hogy kimerülve s elaléltan terüljön el a földön.

Clement eléje rohant, arcza sugárzott a boldogság verőfényétől, mely rendesen mutatkozik ott, midőn lelkünk egy kőterhétől megszabadult.

— Margit! — kiáltotta. — Hála az égnek, hogy megjött! Oh, ha tudná, távolléte mint gyötörte szívemet!

Karjait kinyújtotta feléje, de kimondhatatlan bámulatára, a leány irtózáttal fordult el tőle s a falhoz lapult, hogy a kedvesével való legkisebb érintkezést is kikerülje.

Austin megborzadt a leány halálos sápadtságától s szemének melev tekintetétől. A januári szél szétbontotta hajzatának fonadékait, melyek bomlott fürtökben fedték homlokát és arcját. Az olvadó hótól sálja s ruhája nedves volt. De Clement ezt észre sem vette; megkövülve csak a leánynak sajátságos iszonynyal telt szemét nézte.

— Édes szerelmem, jöjjön a szobába. Anyám is úgy aggódott ön miatt. Jöjjön Margit, látom, hogy az a találkozás tulhaladta erejét. Jöjjön édes Margit.

S újból közeledett a lányhoz s ez ismét visszarettent tőle. Folyvást dűledező szemekkel surlódott végig a falon.

— Ne nyuljon hozzám, Austin. Ne jöjjön közel! Beszennyezi magát, ha hozzám ér! Nem való vagyok én becsületes férfiú társaságába. Ne jöjjön közel hozzám!

Feléje menni, karjaiba zárni s csillapító, gyöngéd, vigasztaló szöket szeretett volna neki mondani; de a leány tekintetében oly valami volt, mely leigézte őt arra a helyre, melyről nem tudott mozdulni.

— Margit! — kiáltotta s követte őt. De a leány még mindig visszarettent tőle s midőn Austin keze után akart nyulni, a leány elsurrant mellette és szobájába sietett.

— Legyen irgalmas, — mondá Margit rekedt fojtott hangon. — Ép úgy van szükségem az emberek irgalmára, mint isten kegyelmére. Tartóztassa magát Clement s hagyjon el most. Holnap beszélni fogok önnel, de most hagyjon el. Távozzék, vagy én hagyom el ezt a házat. Megőrülök, ha nem maradhatok magamra.

— Csupán annyit szóljon: látta ma Dunbar urat? — esengett a férfiú.

A leány összeborzadt s halványsága halottas, sápadt szürkére változott.

— Láttam, — mondta szünet után. — A véletlen kedvezett s könnyen juthattam be Dunbar szobájába.

— És beszélt vele?

— Beszéltem.

— Ez a találkozás megszilárdította önt gyanujában? Még most is hiszi, hogy atyjának gyilkosa Dunbar Henry?

— Nem, felelte határozottan. Nem hiszem.

Clement nagy szemeket meresztett reá.

— Nem hiszi többé? E szerint a bankár magaviselete meggyőzte ártatlanságáról?

— Nem hiszem, hogy Dunbar megölte az én . . . szerencsétlen apámat.

Leirhatatlan az a kínos szorongás, melylyel Margit e szavakat kiejtette.

— Vagy beszédközben tudott meg valami körülményt, mely . . . mely talán becsületes titkot rejtett magában atyjára nézve? Ez esetben félreismeri jellememet s kegyetlenül elárulja szerelmemet. Legyen az enyém, imádott leány s ha gonosz száju emberek ujjal mutatnak is önre, mondván: „Ime egy tolvaj, egy hamisító lánya“ — megvetéssel viszonzom megvetésüket s azt felelem nekik, hogy nőmet oly érényekért becsülöm, milyenek még a trónon is hiányzanak.

Margit szeme hirtelen könnyekkel telt meg.

— Ön nemes férfiú, Clement, és én lelkem mélyéből óhajtom, bár méltó lehetnék ön-

höz. Ön jó és nemes szívé, de ma igazán kegyetlen irányomban. Legyen könyörületes s engedjen távoynom. En megyek innen, mivel én nem lehetek az öné — soha!

— Nem lehet az enyém? Miért nem, Margit?

— Okát nem mondhatom.

— De kell, hogy megmondja! — kiáltotta Clement szenvedélyesen.

— Nem tehetem . . . Oly okból nem, melyet soha sem szabad megtudnia.

A szenvedély elragadta őt, de keblében oly nehéz harcot vívtak a bánat és szerelem, hogy alig tudta, melyik a hatalmasabb. Végre feltette kalapját és keztyűit kezdte felhuzni, hogy végleg elhagyja a házat.

— Ön megy, Margit kisasszony?

— Megyek. Isten önnel, Austin ur.

A kétségbeesett férfiú arcját tenyerébe temette s szívetrázó zokogásra fakadt. Margit száraz szemmel nézte őt. Csak ajkai vonaglottak görcsösen.

— Miért bánik így velem, Margit? Miért oly kegyetlen hozzám?

— Megmondom. A legmegrögzöttebb bűnben is él valami lelkiismeretféle. Az enyém most ébredt fel s elhatároztam, hogy megkímélem önt attól a kintől, hogy oly nőnek legyen a férje, kinek apja rovott ember.

Clement merev bámulattal hallgatta a leányt, aki csendesesen, szinte közönyösen mondta e szavakat.

— Csakugyan el akar menni?

— El.

— Még egy szót, Wilmet kisasszony. Sokkal forróbban szeretem önt, semmint közönyös lehetnék jövője iránt. Hova szándékozik?

— Londonba.

— Van pénze — annyi pénze, hogy egy ideig beérhesse vele?

— Van. Megtakarítottam annyit, hogy egy darabig gond nélkül élhessek.

— Ha megszorul, megengedi, hogy segízzem?

— Szívesen, Austin ur. Nem vagyok oly büszke, hogy támogatását szükségemben visszautasítsam.

— S most kocsit rendelék meg számára.

Clement csöngetett s kiosztotta a szükséges parancsokat. Aztán meghajtotta magát Margit előtt, aki csakhamar könyező szemekkel távozott jó barátjai házából.

XXX.

Clement Austin élete sivár és üres volt, midőn néhány nappal rá, hogy Margit elhagyta a „rhenusi udvart“, Londonba visszatért.

Anyjával csak a viszony feloldását közlé, egyebet semmit.

Egy napon újabb gyanu kelt lelkében. Margitnak csak egy oka lehetett a Dunbar iránti hirtelen érzelm-változásnak: a millomos megvásárolta hallgatását.

Ennek a leánynak, ki a tisztaság s egyszerűség mintaképének látszott, szintén meg volt a maga ára s Dunbar, áldozatának gyermekét, pénzzel megvesztegette.

— E bűnös öntudata miatt rettent vissza tőlem azon az éjszakán. Ez készítette őt megvallani, hogy ő merőben jellemtelen teremtés, aki nem való tisztességes férfiú nevének.

Mentől tovább gondolkodott Clement e tárgyról, annál határozottabban állapodott meg abban a gondolatban, hogy Margitot vagy félelem vagy a pénz eszköze által készítették hallgatásra. E gondolatból, mely éjjel nappal foglalkoztatta Austin agyát, szilárd határozat fejlődött.

Mielőtt hivatalának egyhangu napimunkájához visszatér, egy feladatot akart megoldani s e feladat a borzasztó titok földelítése volt.

Ugyanazon a napon, melyen újabb lépésre szánta el magát, levelet kapott Margittól, ami nem kevésbé lepte őt meg.

Ebben ismételve kijelentette a sokat szenvedett leány, hogy Dunbar Henry nem volt atyja gyilkosa. „Bár kielégíthetné önt — úgy mond — ennek a tudata s maradjon ez a titok örökre földelítetlenül a földben és a földön. Isten ismeri a valóságot s kétségkívül megbünteti a tettest, mint megbüntet előbb-utóbb mindenkit, ki parancsait megszegi. Bizza a gyilkost, bár hol rejtőzzék is, isten ítéletére s feledjen el engem s feledje el szomorú sorso- mat . . .“

Ez a levél sem rendítette meg Clement határozatát.

— Nem, Margit, nem. Még a te szószólásod sem tántorít el czelemtől. Mit tudom én különben, mily befolyások alatt íródott ez a levél. Talán kényszerítő módon maga Dunbar mondta tolba. Azonban legyen bármint, a winchesteri gyilkosság tettese hurokra kerül.

Austin zsebre tette Margit levelét s egyenesen a titkos rendőrség egyik híres tagjához ment, aki azonnal fogadta őt.

(Folytatása következik.)

Városi színház.

Bérlet 138. sz.

Páros.

Pénteken, 1900. évi márczius hó 2-án:

Mignon.

Regényes opera 4 felvonásban. Szövegét írta: Carré és Barbier. Fordította: Ormay F. Zenéjét szerző: Ambroise Thomas.

S Z E M É L Y E K:

Meister Déri Jenő.	Mignon Rédei Szidi.
Lathario Odry Lehel.	Philine Ruzsinszki I.
Leartes Pintér Imre.	Jarno Szarvassi J.

Közdete 7 órákor.

Nyomtatványokban

ha izlést keres és pontos időben kíván hozzájutni és főleg súlyt fektet **jutányos árakra**, úgy tegyen megrendelést az

Aradi nyomda részvénytársaságnál

melynek a szakipar legújabb vívmányai szerint új aranyozó és könyvkötészeti gépekkel berendezett

könyvkötészeti osztálya

könyv- és hangjegyek bekötéseket olcsó árban vállal és különösen diszmunkák elkészítésében remekel.

Pontosság. Diszkrét izlés. Tartós munka. Mindamellert olcsó árak!

Szóval: Teljes megelégedés, úgy, hogy ismerőseinek is melegen ajánlhatja.

Az

Aradi Közlöny

a vidék legterjedelmesebb és legolvasottabb politikai napilapja.

Megjelenik naponként legalább 12 oldalon.

F. é. márczius hó 1-ével újabb előfizetést nyit.

Előfizetési ár: Márczius elsejétől márczius végeig helyben 2 korona, vidékre 2 korona 40 fillér. — Kérjük azokat, kiknek mutatványszámok járnak, a küldött postautalványon az összeget beküldeni sziveskedjenek, hogy a lapküldésben fenakadás ne történjék.

Ujonnan belépő előfizetőink

míg a készlet tart

Petőfi Sándor összes költeményeit

diszkötésben, ingyen kapják meg.

Kiadó üzlethelyiség.

A Forray-utca 7. sz. a.

egy csinos portállal ellátott

üzlethelyiség,

melyet jelenleg cukrász bír bérbe, ez év május 1-ére

kiadó.

Bővebbet Hajek Antal üveg- és porcellán kereskedésében, Forray-utca, Üveg-udvar. 871

Arad sz. kir. város kap. hivatalától.

1703—1900. k. h.

Hirdetmény.

Ámbár a sertésvész esetek Magyarország területén utóbbi időben lényegesen kevesbedtek mindazonáltal épen a betegség tovaterjedésének megátlása céljából a nagyméltóságú földművelési magy. kir. miniszterium 4693/1900 sz. magas rendelete alapján felhívom a sertést tartó gazdákat, hogy a sertések megbetegedését, vagy elhullását a hatóságnál saját érdekükben jelentésük be, mert az képezi a betegség tovaterjedése megátlásának legsikeresebb módját, ha a betegség ellen szolgáló óvintézkedések akkor tételnek meg amikor a betegség még csak csirájában van.

Arad 1900 február 14.

Sarlot főkapitány.

5306—1899. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Szent-Márton község gyámpénztára végrehajthatónak Herbert Ferencz és Katalin végrehajtást szenvedő elleni 135 frt tökekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törv.-szék területén lévő, Szent-Márton községében fekvő, a szentmártoni 72. sz. tlkvb. A + 1. sor. sz. a. felvett egész ingatlanra az árverést 405 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi március hó 19-ik napján d. e. 10 órakor Szent-Márton

községében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól, de a tett utóajánlat értelmében, ezen ingatlan C. 5. alatt özv. Herbert Ferencz szül. Hetman Szabina javára bekebelezett szolgalmjog érintetlen hagyásával 270 forint alól eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 40 frt 50 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek e bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, 1899. évi november hó 28. napján.

Az aradi kir. tvszék, mint telekkönyvi hatóság.

Bilkey, kir. tszéki bíró.

Arad sz. kir. város kapitányi hivatalától.

2512—1900.

Hirdetmény.

A vető és fűmagvakat vásároló közönséget értesítem, hogy az 1895. évi XLVI. t. cz. végrehajtása tárgyában kiadott 38286—96. számú földművelésügyi miniszteri rendelet 8-ik §. értelmében a vető és fűmagvak árusításával foglalkozók a következők szigorú betartására vannak kötelezve.

Vető- és fűmagvak alatt értetnek az országban a mezőgazdasági termelés tárgyát képező, vagy e célra máshonnan behozott kulturnövények: általában kereskedelmi, ipar-, gyógy-, kerti- és takarmánynövények, valamint a fűvek magvai, úgyszintén az erdei magvak is, melyek termelés céljára iparszerűen forgalomba hozattak, illetve kinaltatnak vagy árultatnak.

A vető- és fűmagvak iparszerű forgalomba hozatala, illetve kinalása és árulása 10 kgr.-on felüli mennyiségekben a következő szabályok szerint történjék:

A vető- és fűmagvak csak az eladó nevének, az illető mag fajanak, illetve válfajanak és származásának (ha ehhez valamely tulajdonság van kötve), valamint az illető mag tisztaságának (súly szerint) %-ban, úgyszintén csirázó

Utolsó hét.

képességének (szemek száma szerint) %-ban való határozott megjelölése mellett hozhatók forgalomba. Ha a mag válfaja vagy származása az eladó előtt ismeretlen, ezt különösen kijelenteni, illetve megjelölni tartozik.

A tisztaság és csirázó képesség %-os számai külön-külön meghatározott számmal jelölendők; tehát pl. a tisztaság ekként 85—90% nem jelölhető.

Ezeknek a megjelöléseknek az eladó részéről írásban meg nem rövidített szavakkal, a számjellek tisztán kiírva és pedig vagy az ajánlatban, kötelevelben vagy számlában, vagy esetleg külön értesítvényben, a kicsinyleni vagy közvetítő útjani eladásoknál magán a zsákon (burkolaton) le nem törölhető, vagy egy könnyen el nem távolítható módon kell megtörténni. A mennyiben ez nem magán a zsákon (burkolaton) történik, a zsákoknak az eladó nevének, vagy cégjegyén kívül még egy más oly jellel kell megjelölve lenni, melynek alapján az árjegyzékben, ajánlatban, kötelevelben, illetve számlában vagy külön értesítvényben jelzett áru azonossága kétségtelenül megállapítható legyen.

A vető- és fűmagvak szállításánál, az erre használt zsákok (burkolatok) az eladó pecsétjével (ölmzár) zárandók le, ha csak erre illetékes állami magvizsgáló állomás részéről ölmzárólva nem volnának.

Mindazokban az esetekben, melyekben vető- és fűmagvak magkereskedők részéről számla vagy más külön írásbeli értesítvény mellett szállítatnak, köteles az eladó magkereskedő az A. melléklet szerinti nyomtatvány*) egy példányát csatolni, melynek a szállított vető- vagy fűmag burkolatán alkalmazott jel, a mag fajanak, illetve válfajanak, származásának, valamint tisztasági és csirázóképességi %-ára vonatkozó köteles megjelölés kitüntetésére szolgáló rovatait az eladó kitöltheti.

Vető- és fűmagvaknak, mint „nyersárúnak“ termelők részéről magkereskedők részére történő eladásoknál és a magkereskedők egymásközötti forgalmában a jelen határozmányok — az illető magvak fajanak, illetve válfajanak, valamint eredetének vagy származásának megjelölésén kívül — nem kötelezők. (L. 6. §. 2. pontját).

Lóher- és luczerna-magvakat, ha azok nem teljesen arankamentesek, termelés céljából forgalomba hozni tilos (1894. XII. t.-cz. 51. §.) úgyszintén az egyéb vetőmagvakat is, ha azok a mezőgazdaságra (növénytermelésre) káros gyomok magvait tartalmazzák.

A vető- és fűmagvaknak az eladó részéről kötelezően megjelölt és ezzel biztosított legkisebb tisztasági és csirázóképességi %-ára való ellenőrző vizsgálatoknál ugy a tisztaságban, mind a csirázóképességben külön-külön mutatózó 5%-nyi hiány meg van engedve. Ha pedig a vizsgálat esetleg a tisztaságnál a fenténél nagyobb hiányt, a csirázóképességben ellenben a biztosítottnál magasabb %-ot talál, vagy megfordítva, ezen esetekben a biztosított legkisebb tisztasági és csirázóképességi %-ok számainak 100-zal osztandó szorzatával szemben, a vizsgálat által talált két számadat ugyan e számtani eredménye a fűmagvaknál 10%-nyi, a többi vetőmagvaknál pedig 5%-nyi hiányt mutathat.

Figyelmeztetem tehát a közönséget, hogy vető vagy fűmagvak vételénél óvatosan járjon el s hogy a kereskedőtől az illető mag fajanak, illetve válfajanak származásának valamint a mag tisztaságának úgyszintén csirázó képességének %-ban való határozott megjelölését és mindezekért a szavatosság elvállalását követelni jogosítva van.

Arad, 1900. február 15.

Sarlot Domokos, főkapitány.

*) A magvizsgáló állomásokról szerzendő be.

Meghívó

a Borosjenői takarékpénztár részvénytársaság

XII. rendes közgyűlésére,

mely 1900. évi márczius hó 18-án d. e. 10 órakor

Borosjenőn, a takarékpénztár helyiségében fog megtartatni.)*

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés jegyzőkönyvét hitelesítő 2 tag megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1899. év forgalmáról, a Mérleg- és Nyereség- és Veszteség számla előterjesztése, a tiszta nyeresémény mikénti felosztásáról szóló indítvány.
3. Az igazgatóság és felügyelő-biz. részére a felmentvény megadása.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság az alapszabályok 47. §-a értelmében 3 évre leendő megválasztása.

Borosjenő, 1900. február 8.

Az igazgatóság.

*) 40. §. A közgyűlésen szavazati jogát csak azon részvényes gyakorolhatja, kinek részvénye a közgyűlés határnapját megelőzőleg 8 nappal, ez a közgyűlés napjának d. e. 9 órájáig le nem járt szelvényeivel együtt a társaság pénztárába letéve lettek.

Az előterjesztendő 1899. évi eredeti záró mérleg és veszteség és nyereség számla az intézet helyiségében a hivatalos órák ideje alatt t. részvényeseink által bármikor megtekinthetők.

Tartozik.

Záró-mérleg.

Követel.

Fő-könyvi lapsz.	Vagyon neve	Érték		Összesen	Fő-könyvi lapsz.	Vagyon neve	Érték		Összesen
		frt	kr.				frt	kr.	
95	Pénztár számlán			4020	16	80	Részvénytöke		60000
135	Váltó számlán:					76	Rendes tartalékalap számlán		
	Váltók a tárczában	130413	70				állomány	12000	
	" visszlészámitolásban	77153		207566	70		f. évi 5% kam. at... ..	600	*12600
107	Jelzálog kölcsön, kötvényekre			6870		94	Kétes köv. tartalék alapja		259 04
72	Értékpapír számlán:					110	Visszlészámitolás		77153
	letéti értékpapír	4980				133	Takarék betétek		62232 81
	saját "	250		5230		128	Folyó számlán... ..		2596 71
67	Ingatlan (intézeti ház)			5000		24	M. kir. adóhivatal... ..		137 25
90	Giro-számlán az Osztr. M. Banknál			150		25	Átmeneti kamatok		1811 50
97	Első M. ált. bizt. (kerületi ügynökség)			695	19	84,122,129	Ki nem fizetett osztalék... ..		106 80
132	Előleg számlán... ..			728		92	Letéti számlán... ..		4980
						113	Különféle adósok és hitelezők		1355 77
						134	Függő tételek számláján... ..		425 15
							1898. évi nyeresémény áthozat	166 78	
							f. évi tiszta nyeresémény... ..	6435 24	6602 02
				230260	05				230260 05

*) Az ideai dotatióval frt 13243-52-re emelkedik.

Borosjenő, 1899. december hó 31-én.

A könyvelésért:

Stark Ede, s. k.
pénztáros.

Dr. Csillag Ignác, s. k.
igazgatósági tag.

Sozanski Mihály, s. k.

Fejér György, s. k.
igazgatósági tag.

Schreyer Jakab, s. k.
igazgatósági tag.

Blau Dávid, s. k.
igazgatósági tag.

Dr. Téglássy Gábor, s. k.
igazgatósági tag.

Löwy Márkusz, s. k.
igazgatósági tag.

Megvizsgáltuk és a könyvekkel megegyezőnek találtuk. — Borosjenő, 1900. évi február hó 8-án.

A felügyelő-bizottság:

Frisch József, s. k.
fel. biz. tag.

Gherba György, s. k.
fel. biz. tag.

Révész Nándor, s. k.
fel. biz. elnök.

Strasser Péter, s. k.
fel. biz. tag.

Löwinger Ignác, s. k.
fel. biz. tag.

Veszteség.

Veszteség- és nyereség-számla.

Nyereség.

Fő-könyvi lapsz.	Kiadás neve	Érték		Összesen	Fő-könyvi lapsz.	Bevétel neve	Érték		Összesen
		frt	kr.				frt	kr.	
26, 82	Betéti kamatok			2810	78	70	Nyeresémény áthozat		166 78
86	10%-os kamat adó			280	54	118	Váltó kamat		19103 69
106	Állami adó			1090		121	Jelzálog kamat... ..		563 95
37	Községi és pótdók			485	79	130	Jutalék		166 09
126	Tiszti fizetések			2462					
131	Visszkamat... ..			6269	38				
101	1898. évi nyeresémény áthozat	166	78						
	f. évi tiszta nyeresémény... ..	6435	24	6602	02				
				20000	51				20000 51

Borosjenő, 1899. december hó 31-én.

A könyvelésért:

Stark Ede, s. k.
pénztáros.

Dr. Csillag Ignác, s. k.
igazgatósági tag.

Sozanski Mihály, s. k.

Fejér György, s. k.
igazgatósági tag.

Schreyer Jakab, s. k.
igazgatósági tag.

Blau Dávid, s. k.
igazgatósági tag.

Dr. Téglássy Gábor, s. k.
igazgatósági tag.

Löwy Márkusz, s. k.
igazgatósági tag.

Megvizsgáltuk és a könyvekkel megegyezőnek találtuk. — Borosjenő, 1900. évi február hó 8-án.

A felügyelő-bizottság:

Frisch József, s. k.
fel. biz. tag.

Gherba György, s. k.
fel. biz. tag.

Révész Nándor, s. k.
fel. biz. elnök.

Strasser Péter, s. k.
fel. biz. tag.

Löwinger Ignác, s. k.
fel. biz. tag.